Nr. 131 (15.210). Lwów, niedziela 11. czerwca 1939. Rok LX.
Ч. 131 (15.210). Львів, неділя 11. червня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Лєґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Румунія не хоче бути „життевим простором"

ПРОМОВА МІН. ҐАФЕНКУ. — РУМУНСЬКИЙ ПРОСТІР ТІЛЬКИ ДЛЯ РУМУНІЇ. — РОЗВЯЗКА МЕНШЕНЕВИХ ПРОБЛЄМ БЕЗ КОНТРОЛІ. — НІ СЛОВЕЧКА ПРО ЮГОСЛАВІЮ. ТЕПЕРІШНІХ КОРДОНІВ БУДЕ РУМУНІЯ БОРОНИТИ.

БУКАРЕШТ, 9.. 6. ПАТ. В новому румунському парляменті виголосив мін. Ґафенку промову-експозе, в якому натякнув теж на розмови, що він їх відбув підчас недавньої подорожи по Европі. Мін. Ґафенку набрав підчас тієї подорожі переконання, що найприроднішим виходом з теперішнього неспокійного часу може бути зорганізування европейського життя в атмосфері зрозуміння й доброї волі. Обговорюючи господарські проблеми мін. Ґафенку заторкнувся питання **„життевого простору"** та заявив, що всі держави потребують себе взаїмно. Румунія виявила зрозуміння для тієї проблеми та заключила низку господарських умов, **одначе простір, що міститься в її власних границях, призначений виключно для тієї місії, що її румунський нарід виконує. Ніяка великодержава не підтримує претенсій територіяльних, скермованих проти Румунії.**

Меншинне питання можна розвязати тільки в атмосфері мира. Зобовязання можуть спиратися під тим оглядом тільки на почуванні справедливости й людяности із виключенням кожної чужої контролі.

Румунія дбає про забезпеку держави, не хоче нічого, що до неї не належить, але впerто буде боронити все те, що до неї належить. Своїх границь і незалежности рішена Румунія боронити зі зброєю в руках. Французькі і анґлійські ґарантії прийняла Румунія із вдячністю, вважаючи їх приязним актом. Союз із Польщею вимагає приязної і щирої співпраці. Підчас недавнього побуту Патьомкіна в Букарешті стверджено, що взаємини зі Совітами добрі. Значіння балканського порозуміння буде збільшатися. Балканське порозуміння, нікого не виключає зі спільноти балканських народів, чого найкращим доказом є те, що щиро бажає порозуміння з Болгарією.

Договір із Німеччиною вимагає довгого часу мира, довіря і співпраці.

—о—

Відгомін заяви Чемберлена й Галіфакса в закордонній пресі.

В ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 9. 6. ПАТ. Вчорашня промова Галіфакса знайшла сильний відгомін серед опозиції. Лейбуристи критикують промову, як передчасну та твердять, **що вона може скаламутити хід переговорів із Совітами.** Іншої думки є урядова більшість, яка вважає промову Чемберлена **історичним документом, на який колись можна буде покликатися, якщо на випадок війни виринула б справа, хто її завинив.** Промова Галіфакса — це доказ, що брітійці витягнути до Німеччини руку на згоду. **Якщо ж цей уряд готов навіть під теперішню пору**, **а рука повисне в повітрі, тоді теперішня ситуація стане ще виразніша. Крім того кажуть в політичних колах, що вчорашня промова Галіфакса мала ще теж вплинути на ту частину німецького громадянства, що його ще не опанувала пропаганда про окруження.**

„Таймс" пише, що найкращим способом розвязки неполадинаних досі проблем були би переговори, якщо оферта Галіфакса знайшла би відгук по німецькім боці. Коли ж німці стрінуть мирні оферти з насміхами, як воно часто можна було в останніх часах у промовах і статтях відчути, тоді Англія матиме знаменитий документ. **Британський нарід не хоче війни і якщо не буде провокацій, то завжди волів переговори, ніж війну.** Трудноші в переговорах будуть такі, що те, що одна сторона вважатиме справедливим, друга несправедливим. „Таймс" пише далі, що нема причин називати англійську політику політикою окруження. **Велика Британія не ставить ніяких перешкод правильній та природній експанзії німецької торговлі.**

Рим не довіряє.

РИМ, ПАТ. Римський кореспондент „Трібуни" твердить, що льордові Галіфаксові, Чемберленові ішло про те, щоб переконати італійців та німців про свою добру волю. Кореспондент того часопису оцінює вчорашні заяви англійських державних мужів, **що вони є новою тактикою англійського уряду.**

Аґенція „Інфор" вважає, що промова Галіфакса заслуговує на увагу своєю поміркованістю. **Одначе до слів англійських мужів слід ставитися з резервою, бо словам повинні відповідати факти.** Щоб можна було зі слів анґлійських міністрів поробити якінебудь висновки, треба переконатися, чи британські інтенції справді реальні.

„Пополо д Італія" навязуючи до місця, в якому Чемберлен говорив про засадниче порозуміння зі Совітами, підкреслює, що та заява є доказом, що Англія погнулася перед Кремлем.

Італійські радіові комунікати інтерпретують обі заяви назагал оптимістично, одначе теж твердять, що Італія та Німеччина ждуть на якісь конкретні пропозиції. **Німеччина вважає, що всі справи повинні бути разом розглянені.**

Перш усього кольонії — кажуть німці

БЕРЛІН, ПАТ. Деклярація Чемберлена й Галіфакса стрінулася в Німеччині з гострою відповіддю. Крім того критичного становища, німецькі політичні кола підкреслюють голословність англійських заяв, їх дволичність та дальше ведення політики окруження. Німецька преса з одного боку критикує неприєднане становище Англії, яке довело до теперішнього „політичного імпасу", одначе з другого боку вона ставить питання, чи можливі мирні переговори з Льондоном. Одночасно Льондонові підсуває німецька преса деякі основи порозуміння. Одначе непримирний тон домінує. Заяву Чемберлена й Галіфакса вяжуть тут із пактами неагресії, що їх саме Німеччина підписала.

„Фелькішер Беобахтер" пише, що ясні висліди чесної мирної німецької політики заскочили прикро Льондон. Тому теж англійські державні мужі поспішилися зі своїми заявами, щоб відвернути увагу світа від мирних умов над Балтиком.

„Гамбурґер Фремденблят" вважає заяви обох англійських мужів дальшим виявом політики окруження. Можливе, що Льондон хоче знайти моральне опертя для глибших концесій Совітам. При тому той часопис підкреслює, що Галіфакс ужив уперше вислову „лебенсраум". Німеччина не завдує Англії та Франції їх „лебенсравму", одначе мусить підкреслити, що німецький „лебенсраум" обіймає теж і кольонії. „Галіфакс мусить зрозуміти, що для Німеччини проблєма „лебенсраум" мiстить у собі без ніяких сумнівів зворот кольоній, які Німеччині законно належаться та мiстить у собі теж розмови на згадану тему".

„Дойче Дінст" вважає англійські заяви пропозиціями та підкреслює, що тон промови Чемберлена й Галіфакса був куди приємніший, як підчас попередніх промов. Одначе обі заяви не містять у собі нічого позитивного. Буде лише можливість виявить, чи Льондон підходить поважно до справи німецького життєвого простору.

КАТАСТРОФА ЛІТАКА В ҐДАНСЬКУ.

ҐДАНСЬК, 9. 6. ПАТ. Сьогодні впав унаслідок дефекту двигуна літак націонал-соціялістичного летунського корпусу. Катастрофа трапилася в лісі у Вжещу. Апарат зовсім розбитий.

Чи „пани" у Львові можуть погодитися —

чи мусять вічно сваритися?

(Рефлексії після Загального Збору „Просвіти").

Львів, 9. червня 1939.

Коли ми два дні тому писали, яким повинен би бути Загальний Збір „Просвіти" та що він повинен би конкретно рішити, писали ми в настрою, що його висловлює гордовите, але й сумовите староримське гасло „contra spem spero". Бо фактичні дані, відомі нам напередодні зборів, казали вже глибоко сумніватися, чи ті збори перейдуть у настрою спокою, поваги та зі зрозумінням найбільшої нинішньої української потреби, аксіомного українського імперативу — одностайного громадянського фронту, згоди і порозуміння. Властиво автор цих рядків був певний лише одного: що Загальний Збір „Просвіти" вибере іншого голову „Просвіти" та — може мовчки, без ніяких зайвих демонстраційних резолюцій — не заапробує того всього, що діялось на терені „Просвіти" за минулу аж трьох-літню каденцію останнього Виділу. А все ж — були ми такі оптимісти, що вірили в той гін самозбереження, який сьогодні каже стихійно українським низам годитися і вимагати від української верхівки у Львові — теж годитися. Віра показалася остільки наївна, що вчора знову голос мали непримирність, фанатизм та ексклюзивізм. Учора знову святкувала тріюмф демагогія, яка — на превеликий жаль — не цуралася втягати до арсеналу своїх арґументів — навіть святощі цілої нації. Коли читаємо сьогодні в одній українській газеті, що „побідив здоровий інстинкт", то дивуємося тільки відвазі автора такої тези: навіщо заслонювати правду перед собою і рідним громадянством? Не лицює робити цього передусім тому, хто виступає у тозі національного моралізатора. Не треба соромитись правди, тим більше, що вона може мати глибші наслідки на далеко ширшому форумі, ніж сам терен „Просвіти".

Ця правда виглядає така, що вчора переміг не здоровий інстинкт, тільки перемогла метка, зручна і вміла **організація меншини**, яка через те **на салі** нарад змайоризувала великою більшістю — незорганізовану **більшість зпоза салі**. Коли приймемо, що світ справді належить до тих, які проявляють свій організаційний хист та організаційну жвавість, то перемога вчорашньої більшости була слушною і справедливою перемогою. Але коли хтось каже, що переміг „однородний світогляд" — то це зовсім непотрібне „бронзівництво" хаосу: бо який це однородний світогляд, коли націоналісти голосували проти націоналістів, священики проти священиків (при внеску п. Шаховича над злукою трьох пропонованих лист), і коли саме тому ніхто з непоінформованих (головно приїзжих селян) не міг зорієнтуватися, які тут діють ідеольоґічні групи! І яка це перемога „інтеґрального світогляду", коли прийшлося шукати до нового Гол. Виділу припадкових кандидатів, навіть зпоміж неприсутніх на салі, навіть таких, з якими раніш ніхто не порозумівався, чи вони хотять до такого Виділу належати. Який це однородний світогляд, коли чуємо, що вже дехто хоче [illegible]тися. Перемогла зорганізована меншість. Предвісником того, що діялось на Загальному Зборі, були загальні збори „Просвіти" на м. Львів: прийшла туди лавою та зорганізована меншість, відкинула магістратську листу комісії-матки та перевела своїх 24-ох делеґатів на Загальний Збір, між ними чимало неприсутніх на салі! Коли ж хтось каже, що **„всі мобілізувалися"** — то це не відповідає правді. Доказом цього є і згадані загальні збори львівської філії і брак зацікавлення персоналіями делеґатів з краю другою стороною і вся поквапна підготова Загального Збору попереднім Гол. Виділом, Збору, на який члени „Просвіти" чекали аж три роки та на якому не дістали ані доведеного до кінця звіту з діяльности (Заґ. Збір відбувся 8. червня 1939, а друкований звіт, що вийшов з друкарні буквально на день-два раніш, доведений тільки до кінця 1938, ані повного звіту Контрольної Комісії, яка тому свій внесок на абсолюторію обмежила тільки до кінця 1937. року! Зле, що не було такої підготови до Загального Збору „Просвіти" збоку чинників відповідальних за все українське зорганізоване життя, підготови, яка завершилась би успіхом. Але ще гірше, коли хтось вмовляє в себе і в інших, що вислід саме тієї непідготови є перемогою якоїсь ідеї. І коли слухаємо радість з приводу того, що на Загальному Зборі не прийшло до компромісу між представниками ріжних ідеольоґічно-зорганізованих ґруп громадянства, то не хочемо слухати тієї радости від того діяча, який сам, особисто брав участь у підготові компромісу, годився на компроміс, признавав його вартість та актуальну потребу, а відмовився від усіх тих тез „з засадничих причин" — буквально вна-вечеря Загального Збору, пригадавши собі раптом „засадничу причину", яка казала перейти до табору противників компромісу! І той табор меншости підготовлявся не під гаслами **позитивними**, хай навіть під гаслом ідеольоґічно-однородного життєздатного Головного Виділу, тільки під гаслом наскрізь **неґативним: не допустити до консолідації!** Адже річ не йшла про те, чи буде у новому Гол. Виділі один чи 2 радикали, один чи 2 ундівці, націоналісти і т. д. Ті, які рішили змайоризувати Збір, були взагалі проти всякого компромісу, який на терені просвітянської праці об'єднав би людей усіх поглядів. Той неґативний підхід казав орґанізаторам учорашньої більшости мати на увазі тільки „свою" більшість: дальша орґанізація вже шкутильгала так далеко, що призвища кандидатів до нового Виділу виринали і щезали, як мячики.

Так виглядає правда, і хоч дуже неприємно виявляти її, хоч знаємо, що та правда кидає на українське громадянство в очах своїх і чужих ту тінь, якої рішуче треба у наших часах оминати, проте виявляємо її під натиском зусиль декого представити нині правду у фальшиво-кривому дзеркалі.

* * *

Ніхто не вмовить в нас, що український нарід, що українські низові маси та що величезна більшість укр. зорганізованого громадянства не хоче консолідації, і що не хоче її в першу чергу саме на терені заг.-національних аполіт. установ і організацій. Очевидно „Просвіта" не може бути тереном співпраці **партій**, але мусить бути тереном співпраці **людей**, приналежних до ріжних партій і ріжних світоглядів, з вийнятком тих, які поклоняються ідеольоґії анаціональній і протинаціональній. Хто відкидає цю засаду — і то саме в нинішньому часі — той бере на себе відповідальність перед історією рідної нації — відповідальність за будуччину нації. Коли ми вчора дивились на салю нарад Загального Збору та слухали промов провідників учорашньої більшости — не могли позбутися найбільшого остраху, що далеко не в усіх тих провідників та не в усіх тих, які їм плескали і за ними голосували, була свідомість поваги часу і свідомість поваги тієї відповідальности.

Вслухувались ми уважно в ріжні арґументи, старалися іти по лінії міркувань промовців, щоб їх зрозуміти, щоб увійти в їхню ментальність, в хід їхніх думок. Старалися теж у безпосередніх розмовах з ріжними делеґатами провірити настрої. Але коли ми наприклад чули найповажніший арґумент, що ось делеґатами, які голосують проти засади консолідації на просвітянському терені, кермує острах за долю **віри і Церкви**, то ми не могли стриматись від вислову здивування, яке і тепер зазначуємо на цьому місці: **хто зі світських має право монополізувати собі заступництво інтересів віри і Церкви?!** Звідки приходять молоді люди жонґлювати фразами про загрожені інтереси віри і Церкви на терені „Просвіти", інтереси, що їх ніби **тільки вони** добачують, а не бачать їх інші вірні?! Мусимо найрішучіше застерегтись проти того, щоб хтонебудь покликувався на свою леґітимацію єдиних „правильних" християн і католиків та правильних інтерпретаторів інтересів Греко-Католицької Церкви! І ми глибоко переконані, що ніщо Греко-Католицькій Церкві не принесло б більше шкоди, як вмішання у нашу сучасну українську дійсність ще церковно-релігійних прилюдних спорів та дискусій!

* * *

Покищо розїхались делеґати з місць, головно селяни, з переконанням, що „пани у Львові сваряться". Є в цьому переконанні тільки частина правди. Бо більшість верхів українського зорганізованого громадянства у Львові безумовно відчуває та розуміє безглуздя внутрішньо громадянської сварні, особливо в нинішньому часі. І більшість зорганізованих громадських чинників у Львові може найти спільну мову. Лихо в тім, що ті, які тієї спільної мови не хочуть ані не розуміють (а такі завжди знаходяться) — мають інколи змогу і силу проводити сварню дальше, втягаючи в неї непоінформованих делеґатів, людей доброї волі, з краю.

Учорашня сварня закінчилась вибором нового Виділу і нового Голови. Новий голова „Просвіти" — людина старша віком, поважна з громадянським стажем, старий педагог і старий просвітянин. Громадянин, який користується великими симпатіями і повагою головно серед українського духовенства, того преважного та надзвичайно цінного українського просвітянського активу. Тому ставимось до нового голови „Просвіти" наскрізь позитивно. Розуміємо його важку ситуацію та віримо, що він ужиє всіх зусиль, щоб вивести „матір українських товариств" з тих труднощів, що їх накопичили — і попередній Загальний Збір і попередній Виділ і сам останній Збір. Персоналій нового Головного Виділу не хочемо торкатися. Один український міністр буцім то сказав раз у Камянці Подільськім: „Як не буде такої України, якої я хочу, хай не буде ніякої". Злочинна засада, якої не признаємо і не застосовуємо і до нової ситуації на терені „Просвіти". Новий Головний Виділ „Просвіти" не зовсім такий, як би ми його хотіли бачити, не така вся структура нового Виділу. Але з того далеко не виходить, що ми не будемо ставитись льояльно і позитивно до всіх його позитивних ходів, до його позитивної діяльности. Тому теж не можемо згори ставити прогноз — не чекаючи, поки ті нові люди, які показали свій хист у технічній підготові вчорашнього Збору, не проявлять також свого хисту у просвітянській праці.

Пакт з Москвою і 16. §. пакту Ліґи Націй.

(Від власного кореспондента).

Женева, 6. червня 1939.

Те, що добре для інших, кепське для нас самих — гадають очевидно кремлівські можновладці. Ніхто інший, як Літвінов, готовий був скорше зруйнувати Лігу Націй, ніж допустити до такої реформи 16. розділу її пакту, щоб він не обовязував усіх членів Ліги. Його надуживала московська дипльоматія в часі етіопської війни, примушуючи ріжні держави в більшій чи меншій мірі брати участь в інтервенції проти Італії, його надуживав Літвінов і його політичні приятелі в Женеві, щоб перетворити еспанську війну в европейську. Але коли британська дипльоматія запропонувала московському урядові пакт у рямках того самого 16. розділу, то Кремль дуже образився, і Льондон пояснив поспішно, що він проектував той пакт властиво зовсім не в рямках, а лише в дусі того розділу і взагалі у згоді з женевськими засадами. У дальших переговорах між Льондоном і Москвою про цей нещасливий розділ вже не згадується, — очевидно, щоб не дражнити Сталіна і Молотова, але його дух всеж знімається над політичним хаосом, що його викликало намагання змайструвати за всяку ціну „фронт миру" (разом з СССР) проти „напасників" в Европі. Дух Женеви висловлений і в 16. розділі — це засада, що перед зброєною акцією мають прийти ще наради: їх хочуть забезпечити собі західні великодержави, які відчувають небезпеку пакту з Москвою. Кремль рішуче цьому противиться, жадаючи автоматичности в евентуальнім збройнім виступі всіх трьох держав проти здогадних „напасників". З якого боку недовіря більше, з англьо-французького чи московського, сказати важко, але в кожнім разі кожна з обох сторін намагається забезпечити себе проти неприемних несподіванок цілком протилежними способами. Західні великодержави намагаються надати пактові ліберальні та зріжничковані форми, московський уряд вимагає абсолютного й одностайного сформування пакту. Льондон і Париж намагаються обмежити пакт з Москвою властиво лише до постачання військового матеріялу, головно літаків, яких сумнівну вартість показали знову минулого тижня японці на монгольсько-манджурськім кордоні, а московський уряд вимагає „ґарантій" для всіх сусідів СССР, себто для всіх своїх власних кордонів!

Цікаві думки про перешкоди, які стоять на дорозі до здійснення цього пакту, висловлює добрий знавець східньо-европейських відносин, П. Е. Бріко, редактор „Журналь де Женев", який все обстоював реформу Л. Н. і її 16. розділу зокрема. На його думку Молотов у своїй промові мав на увазі не лише балтійські держави, але й совітсько-китайський кордон. „Ці держави не просили ніякої ґарантії, і єдине, чого вони хочуть, це зберегти свою невтральність. Вони будуть обережні й уникатимуть небезпеки брати на себе якісь зобовязання... Ґарантії, яких жадає Молотов від Парижа і Льондону для уряду Чіянг-Кай-Чека, довели б напевно до конфлікту з Японією, якого льондонський кабінет хотів би тим більше уникнути, що Токіо виявляє прязніші інтенції супроти Велико-Британії." Щодо засад „рівности і взаємности", признання яких жадає московський уряд, він пише: „Дуже добре відомо, що може виконати Франція і Англія, але значно менше відомі сила і наміри СССР... Коли Форейн Офіс поводився обережно супроти Франції, то чи не забезпечить він себе супроти СССР? Цей останній не відмовився ані від Комінтерну, ані від революційних доктрин, підтримуваних у цілім світі, і Льондон не може жадати від Сталіна, щоб той покинув їх. Британська дипльоматія не може полишити цілком вільної руки Москві та дозволити Совітам уживати британського атуту для цілей, що не відповідають цілком порозумінню і мирові..."

У тутешніх політичних колах слідкують уважно за ходом дальших переговорів поміж західними великодержавами та московським урядом. Панує переконання, що вони до пакту раніше чи пізніше допровадять, бо Париж і Льондон цього обовязково хочуть, а Москві ходить лише про те, щоби більше виторгувати. У центрі уваги цілої Европи опинились раптом малі балтійські держави. Подають голоси їх преси, уладжують розмови з керманичами їх зовнішньої політики. Значіння їх розуміється не реальне, а так мовити, засадниче. Формально, кожна з „ґарантованих" держав може з власної вподоби викликати війну в цілій Европі, заявивши, що почуває себе „загроженою" і пустивши в рух цілу мілітарну санкціоністичну машину „фронту миру". І чим слабша якась з ґарантованих держав, тим більшою небезпекою загрожує вона европейському мирові, бо тим легче вона може улягти політичному натискові одної з великих держав, що поза війною не бачила б іншого виходу з політичної ситуації, в яку попала. Що балтійські держави почувають себе загроженими саме з московського боку, цього не полишає найменшого сумніву саме їх бажання зберегти абсолютну невтральність, зрештою також як і сучасний стан відносин поміж Швецією і Фінляндією з одного та СССР другого боку, який так яскраво освітлює питання Аляндських островів. Упертість московського уряду у справі Балтику викликує підозріння навіть в Парижі. Такий послідовний ворог Німеччини, як Пієр Бернюс пише в „Журналь де Деба": „Коли Росія не має темних таємних плянів, вона мусить зректися своїх жадань (щодо Балтику). Коли ж ні, то краще відмовитися заключати з нею пакт, який може принести більше клопотів, ніж користи..." Подібні голоси розчарування у користях з пакту з Москвою можна стрінути і в англійській пресі. Чи це витверезіння перед весіллям — буде видно незабаром. Тимчасом переговори з Москвою викликують поважне занепокоєння в Женеві, як і в цілій Европі, хоч Лігу Націй з її 16. розділом пакту очевидно вже поминули. Це занепокоєння тим більше, що за нечемним висловом „Корієре делля Сера" „капіталістичні західні держави лежать на животі перед большевизмом..." Чим більш понижуючі для західних великодержав будуть умовини пакту з Москвою, тим скорше вони мусять викликати обурення здорових частин британської і французької нації. Але покищо „фронт мира" з большевією є найбільшою небезпекою для мира Европи.

М. Данько.

З польської преси.

„Знак часу".

Львівський орґан ОЗОН-у „Дзєннік Польскі" містить у числі 155. з 10. VI. під повищим наголовком статтю, в якій обговорює „прикрий випадок" у присілку села Волоща — Задах, дрогобицького повіту, що стався на тлі релігійних відносин, які хтось свідоме загострює вже і в Галичині. До речі кажучи, „Дзєннік Польскі" реферує цей випадок за „одним з українських львівських клерикальних часописів" ось-як:

„У згаданому присілку села Волощі-Задах, у Дрогобиччині, є каплиця збудована спільно місцевим населенням, що складається в 65% з римо-католиків і 35% з греко-католиків. Ця каплиця затабульована на римо-кат. костел у Волощі. Досі було так, що в Задах відбувалися всякі богослужби й ніхто, ні римо-кат. парох ні його парохіяни, не противився тому, навпаки — запрошувано греко-кат. пароха відправляти в цій каплиці. Та від якогось часу все змінилося. Волоща дістала нового греко-кат. пароха, що давнім звичаєм хотів правити богослужбу в каплиці. Римо-кат. парох радо на це погодився і запевнив, що також його парохіяни возьмуть участь у цій відправі. Тимчасом у неділю, 14. травня, греко-кат. парох застав каплицю щільно замкнену. Виявилося, що „косцельний", якому таку думку (очевидно: замкнути на всі спусти каплицю) підсунув місцевий вчитель, не хоче видати ключів від каплиці. Наслідком того греко-кат. парох мусів відправляти перед каплицею. Підчас проповіді, виголошеної в часі богослужби, люди плакали ревними сльозами над засліпленням деяких „провідників народу", що навіть не уявляють собі, до чого можуть довести своїм поведенням, позбавляючи людей користей, що пливуть з Безкровної Жертви, такої дуже потрібної в цих важких, переломових часах. Ті, що їх завданням виховувати дітвору, переступили межі своєї діяльности, мішаючись до Божих Справ. Треба, щоб усі затямили собі, що минули часи релігійних боротьб на нашій землі, а хто сіє вітер — збирає бурю."

Зреферувавши отак „прикрий випадок" у Задах, „Дзєннік Польскі" признає, що „ця подія справді прикра". Одначе додає:

„Тут не поможе одностороннє моралізування і заломлювання рук. щоб такого роду події не могли повторитись у майбутньому, треба би з обох сторін виявити максімум доброї волі. Запальний стан умів зростає постійно на силі. Признаємо, що по вітрі — може прийти буря."

Та зараз після цих тверезих слів, у консеквенції яких ми сподівались почути гостре напятнування поступку вчителя-шовініста, „Дзєннік Польскі" попав у тон одностороннього моралізатора під адресою того укра-

їнського органу, що приніс повідомлення про „прикру подію" в Задах, і крім цього повів наступ не на сівача роздору й ненависти — польського вчителя з Задів, тільки... проти загалу греко-католицького духовенства. Признаємо — це також метода, одначе її моральний бік у даному випадку для кожного ясний: „Дзеннік Польскі" бє своїм гнівом та осудом не спричинника прилюдного згіршення, тільки посередньо обвинувачує в цьому згіршенні греко-католицького священника, який, щойно прийшовши до села, не мав ще навіть часу комунебудь і чимнебудь наразитись...

Цікава ментальність і характеристичний „знак часу".

Українці в Румунії
без парляментарного заступництва.

Чернівці, 7. VI. 1939.

Румуни признали історичні права на вільний культурний розвиток та власний національний провід мадярам, німцям, болгарам і сербам. Жиди й українці істнують у статистиці, але — як бачимо — не мають у сучасній Румунії права на життя і розвиток як національна окремішність. Перших нараховують тут 1,500.000, других 1,100.000 душ; перших не признають з внутрішньо-політичних мотивів, других з огляду на сусідні держави.

Перед виборами румунський уряд дав устні запевнення українським відпоручникам, що небаром і українці дістануть належні права. Румунська преса, що дуже широко розписувалася про переговори з іншими національними меншинами, мов на команду ні словечка не принесла про переговори уряду з українцями.

Сьогодні в Букарешті зібрався парлямент „нової відродженої Румунії", як його титулує румунська тоталітарна влада. **1,100.000 українців Буковини Басарабії та Мармарощини не мають у тому парляменті заступника.** Це факт, який характеризує як не можна краще положення українського населення під скиптром короля Карла II.

Та все таки українці задоволені вислідом виборів. Бо одинокий наш кандидат, якого допустила влада д-р В. Залозецький, не вибраний лише тому, що його не хотіли вищі сили.

Нова адміністративна одиниця „**Сучавська область**" створена саме так, щоб не дати українцям змоги виявити при виборах свою волю. Її повіти Хотин, Чернівці та Сторожинець мають абсолютну більшість; у повітах Сучава і Радівці переважають румуни; Дорогой та Кімполюнг майже не мають українців.

При цих виборах Чернівці-місто дали на українського кандидата 8.084 голосів, на румунського 6.731; у Чернівцях-повіті українець дістав 6.108, румун 5.642 гол. Сторожинець повіт і місто виказали голосів на українського кандидата 5.199, на румунського 4.921. Це повіти українські.

Радівці: українські голоси 2,591, румунські 6.592; **Сучава:** українські голоси 3.128, румунські 8.907; **Кімполюнг:** українські голоси 1.668, румунські 5.539. Це повіти румунські.

Вислід з Хотина й досі не оголошений.

Не зважаючи на те, що у країнці мали кандидата лише з селянсько-робітничої курії і через те українські ремісники, купці та інтелігенти мусіли уневажнювати свої голоси, далі не зважаючи на те, що у свідомих селах не було виборчих карток з іменем українського кандидата — Чернівці та Сторожинець місто й повіт, виказали українську більшість. Замітне також, що в сучавському повіті, де ніколи не дозволяли кандидувати українцеві, уважаючи цей повіт чисто румунським, український кандидат дістав поверх 300 голосів.

Треба додати, що право голосування при цих виборах мали лише громадяни від 30 літ вгору.

Сенат складається з вибраних, іменованих та почесних сенаторів. Також ніхто з 1,100.000 українців не попав у румунський сенат. Зате поляки, яких тут лише коло 40.000 і вони не всилі вибрати свого заступника, дістали з номінації короля свого сенатора, дідича Черкавського (на 9 років).

В. Цецин.

У XXXV-ліття Національного Музею
у Львові.

На пятих річних Зборах Союзу Прихильників Національного Музею зібрані члени розглядали потреби Національного Музею, що їх слід заспокоїти чи то в найближчому часі, чи послідовно в найближчих роках. А що ті потреби звязані не тільки з життям і діяльністю самого Музею, але через Музей і з культурним життям нації, то доводиться про них заговорити прилюдно через національну пресу.

Від літ відчуваємо необхідність добре примістити періодичні вистави — чи то поодиноких груп музейних збірок, чи то сьогочасної мистецької творчости. Салі нового будинку НМ були подумані так, щоб вони могли стати за відповідним пристосібленням такими приміщенням. Проте досі НМ такого пристосіблення через брак покриття коштів у висоті коло 1.200 зол. не міг придбати. Йде тут за 300 біжучих м. залізних прутів і за 300 м. полотна шириною 2 м.

Вистави дрібних предметів — княжої доби, мистецького виробництва, памяток козаччини й доби відродження, мініатур та прикраси рукописів і друків, ноші й побуту — потребують відповідної обстанови шаф і габльот при значній кількости скла на загальну квоту 3.000 зол.

Деякі частини збірок НМ вимагають значних просторів власних, зокрема мистецтво — і книгознавча книгозбірня, збірки XVIII. і XIX. вв. та новітня доба. Тому розбудова НМ у первісному пляні була подумана на 4.000 кв. м. площини підлоги, з чого на старий будинок припадає 750 м. Отож нині до забудови лишається 2.500 кв. м. У найближчій будуччині надбудова старого будинку і добудова третього крила, все квотою 160.000 зол., могла б поширити музейну площу на 1.000 кв. м. В одержаних таким робом просторах можливо було б розгорнути вистави XVIII. в., різьби і народнього мистецтва.

Одначе й найбагатші збірки з найкраще виведеними і випосаженими просторами не можуть виступити в потрібному виді без живої співпраці добре підготованих і вишколених фахівців у поодиноких групах музеольогії. Питання про відповідне число фахових співробітників Музею тісно звязане з його економічним станом і пливкою дохідністю на удержання відповідного числа співробітників. Під теперішню хвилину відношення зародового капіталу, приміщеного у чиншових домах Музею, становить ледви 1/5 частину всього нерухомого майна Наукової Фундації. Первісна вартість чиншових домів 153.000 корон має дати дохід на удержання збірок, що приміщені в домах вартости 400.000 зол., та на яких веденя за 35 літ вложено 260.000 зол. Очевидно, що дохід із чиншових домів даної вартости не може покрити навіть нормальних видатків Музею у щорічній висоті коло 18.000 зол., не то коштів удержання співробітників, яких число з природи річи мусить зростати. Отож вартість чиншових домів Музею мусіть бути побільшена до квоти яких 400.000 зол.

Союз Прихильників Національного Музею, не зважаючи на свою найщирішу охоту і гаряче бажання допомогти Музеєві якнайбільшими квотами річних вплат, за час своєї діяльности від розбудови Музею в 1930 р. зміг по кінець 1938 р. вложити на покриття природних потреб Музею всього 40.000 зол., а саме зібраних 25.000 зол. на розбудову і власних складок 15.000 зол. на закупна.

В часі дискусії над засобами, як збільшити поміч Союзу на потреби НМ, стверджено дуже повільне темпо жертвенности громадянства на потреби Національного Музею, хоч досвід останніх часів показує, що платнича спроможність українського громадянства не є така мала, щоб воно тільки в одній Галицькій Землі за недовгий час не могло добровільно скласти квоти, потрібної на загально-національну справу. Отож у виконанні постанови річних Зборів Рада Союзу Прихильників Національного Музею з огляду на вагу справи рішила звернутися до всього загалу Українського Громадянства з ось-таким закликом:

1) З приводу XXXV-ліття діяльности Національного Музею Рада СПНМ запрошує українських громадян і заможніші установи зголосити у секретаря СПНМ (вул. Мохнацького 42) своє приступлення у члени Союзу, внести свої річні вкладки 12—60 зол., для установ 30—120 зол., і дати цим робом Союзові змогу набути для Національного Музею намічені збірки українського мистецтва.

2) На заспокоєння потреб НМ та відповідну репрезентацію назовні великих цінностів української культури, збережених у музейних збірках, Рада СПНМ прохає українське громадянство зложити на конто Союзу Прихильників НМ у Львові в Земельному Банку Гіпотечному у Львові або на конто чекове ПКО Національного Музею ч. 511-867 дар у якійсь грошевій висоті, або цінними предметами неміжвійної вартости на дальшу розбудову Національного Музею.

3) Причинитися до збільшення готівкового обороту в Музею якнайчисленнішими відвідинами всіх музейних вистав, набуванням для книгозбірень музейних видань про мистецтво й культуру українського народу і таким робом дати Музеєві змогу продовжувати науково-видавничу діяльність та побільшати число наукових співробітників.

ЗА РАДУ ПРИХИЛЬНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ У ЛЬВОВІ:

† **Іван Єпископ-Помічник** предсідник, **Михайло Терлецький**, заступник предсідника, **О. Олекса Базюк**, скарбник, **Іларіон Свенціцкий**, секретар, **Михайло Балаким**, член Ради, **Іван Филипович** за РСУК контрольор, **Михайло Лазорко**, за Народню Лічницю, контрольор.

*

Від Редакції: Це звідомлення говорить само і пророчистою мовою само за себе. Не сумніваємося, що Союзові Прихильників українське громадянство допоможе Союзові Прихильників Національного Музею чи його Управі перевести в 35-ліття істнування Музею всі задуми його керівників у діло.

Поклін поляглим.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Цьогорічний традиційний похід на т. зв. „Пикулицький цвинтар" у Перемишлі виглядав цього року дещо інакше, ніж минулими роками. Не видно було соток вінків, як минулими роками і похід не проходив головними вулицями міста.

Вже ні три тижні перед 4. червнем ц. р. адміністраційна влада заборонила нести цього року вінки. Три дні перед походом визначила вулиці, якими мав іти похід на стрілецький цвинтар, забороняючи рішуче йти головними вулицями міста. Цього року похід мусів іти з катедри вулицями: Татарською, Гільчара, Баштовою та Шашкевича і горішньою частиною вул. Словацького, себто периферіями міста.

Другої неділі по Зелених Святах в год. 2-ій пополудні зібралось біля катедрального храму в Перемишлі кільканацять тисяч українців, жінок і мужчин, молодих і старших та дітей, щоб разом зі своїм духовенством піти на стрілецькі могили на т. зв. „Пикулицький цвинтар" і віддати поклін поляглим. Ця многотисячна маса без впорядчиків самочинно уставилась у довгі кольони і ждала на своїх духовників. Кілька хвилин по 2-ій год. загомонів велитенський дзвін Іван і три менші дзвони подаючи гасло, що з храму вийшла процесія і духовенство та що вже пора рушати в дорогу. За хрестом рушили рівними кольонами тисячні маси народу Перемишля, перемиського повіту та довколичних повітів, церковні хоругви з 19-ома священиками під проводом о. кан. В. Гриника та о. крил. І. Качмара. Похід замикало коло 100 молодих наколесників. В поході пригравала оркестра читальні „Просвіти" з Перемишля-Середмістя під управою м-ра О. Чубінського, співали хори: громадянський під упр. В. Нагайського та кілька хорів з повіту. На цвинтарі у стіп хреста зложено кільканацять китиць, які принесли дівчата. По відправі панахиди о. Шуляка виголосив проповідь, а оркестра піснею „Боже великий, єдиний" закінчила це свято.

Прибулих на цвинтарі обчисляють на звиш 20.000 осіб. **К—к.**

ЧЕРНІВЦІ.

Заходом українських товариств у Чернівцях відбулася підчас Зелених Свят панахида на гробах Юрія Федьковича, Сидора Воробкевича, Ярошевського та інших. Співав мужеський хор під орудою Осипа Горбачевського. **В. Цецин.**

У Палестині.

БОМБИ ПІД ЕЛЕКТРІВНЕЮ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. В четвер вечором підложено бомби під 8 трансформаторів міської електрівні. Трансформатори знищені, більша частина міста поринула в темноті. Як здогадуються — це новий напад жидівських екстремістів. Жертв у людях нема.

ТЕРОР НЕПРИМИРНИХ АРАБІВ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Близько Єрихону вбито араба, який був свідком обвинувачення у процесі шейка, повстанця Фаргана, якого недавно засуджено на смерть. Вбили теж визначного представника арабської поміркованої групи, шейха Еннерта Шуреїті, відомого противника Муфтія.

ЗАКРИВАЮТЬ ЧАСОПИСИ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Влада вирішила припинити всі часописи, що в останньому часі появлялися рідше ніж 12 разів на місяць. Цей розпорядок — так виглядає — виразно спрямований проти часопису „Алліва", органу Муфтія, що в останньому часі розмірно рідко появлявся.

ЖИДИ НЕ МАЮТЬ ЖАЛЮ ДО КОРОЛЯ.

ЄРУСАЛИМ ПАТ. В четвер з нагоди народин короля Юрія VI-го всі жидівські установи в Палестині вивісили прапори. В синагогах відправлено торжественні молитви. Але на прийнятті у високого комісаря не було представників жидівської людности.

Митрополит Андрей Архиєпископом
при Апостольському Престолі.

ВІДРУЧНЕ ПИСЬМО ПАПИ ПІЯ XII. ДО ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО МИТРОПОЛИТА.

З нагоди 40-ліття єпископських свячень, Митрополит Андрей дістав відручне письмо папи Пія XII-го, в якому Святіший Отець висловив найвище признання Високопреосвященному за душпастирську працю та назначив Митрополита Андрея Архиєпископом при Апостольському Престолі.

Одночасно з відручним письмом Святішого Отця Ексцеленція Митрополит дістав письмо від кардинала Тіссерана, секретаря Конгрегації для Східньої Церкви, з привітом з нагоди ювілею та покликання між Архиєпископів, що асистують папському Престолові. Також Апостольський Нунцій у Варшаві, Монсіньоре Кортезі, надіслав Митрополитові привітальне письмо.

Конференція міщанських банків.

Дня 8. червня ц. р. відбулася в домівці **Коол. Банку „Міщанський Союз Кредитовий" у Львові** (Руська 3) конференція представників Міщанських Банків. Її відкрив голова Н. Ради М. С. К. п. **Михайло Галібей**, який з черги передав провід за згодою зібраних п. **Осипові Ярошевичеві,** директорові Міщанської Каси з **Перемишля.**

В мериторичній частині конференції дир. М. С. К. м-р **М. Богун** ствердив у своєму рефераті п. н. „*Стан, можливости, потреби і рамовий плян праці міщанської банковости*" негармонійний розвій села і міста, зокрема під оглядом економічним. Найбільше вплинути на зміну цього стану можуть у містах міщанські кредитові установи, бо вони мають змогу пляново і доцільно інтервенювати в господарському житті. Прелегент ствердив, що треба в першу чергу **змодернізувати методи праці** тих установ і дальше підшукати й вишколити відповідних людей, що в захопленні потребою розбудови міста мали б також фахові вмілости ці справи здійснювати. Праця мусить бути для більшої успішности переводжена у **взаємному порозумінні** всіх Міщ. Банків. У рамовому пляні праці намічено: 1) спопуляризувати і поширити модерне розуміння означення „міщан", 2) скооперувати все міське населення, 3) чотири найбільш актуальні для міського населення економічні справи, яких розбір заняв би дуже багато місця. Слабого стану не треба лякатися. Головна сила в людині. Впертість і послідовність у здійснюванні пережитих у душі справ мусить дати бажані висліди.

По вислуханні другого реферату на тему „*Найактуальніші агенди Міщанських Банків*" у дуже річевій дискусії виявилася повна однозгідність думок усіх Міщанських Банків. Присутні у висліді тієї дискусії, в якій забирали голос усі присутні представники та навіть гості (деякі двократно), піднесли у резолюціях потребу **акредитування в першу чергу ремесла**, зокрема організацію дешевих кредитів для нього. Під цим оглядом візвали до співпраці авесь ремісничий загал, у першу чергу його організації (Т-ва „Зоря", „Міщанські Братства" і т. д.) і видавництва („Новітній Ремісник" та інші). Устійнено засаду що Міщанські Банки будуть акредитувати **виключно населення міста.** Дальше займуться **організацією будівельних позичок** на засадах будівельного щадництва Коол. Банку „Міщанський Союз Кредитовий у Львові. Зібрані **ствердили**, що будівельне щадництво тепер незвичайно актуальне, бо воно дає **найбільшу забезпеку щадникам.** Саме тому, що у формі будівельних позичок вони **забезпечені гіпотечно, а крім цього** на випадок валютового катаклізму М. С. К. **перечислює їх у збіжжу** для реального переваллютування будівельних ощадностей вкладчиків.

Зібрані постановили скликувати такі конференції частіше, щоб обмінюватись досвідом для якнайбільшої спеціялізації української банковости. Цю постанову напевно зустрінуть з признанням та підтримають не лише наші централі, зокрема кооперативні, але також уся суспільність, бо направду ці справи аж надто дозріли.

Летунський шлях Рим—Монтевідео.

ЛІЗБОНА, ПАТ. Італійська летунська місія під проводом полк. Бісео, яка приїхала сюди в середу, перевела розмови з португальською владою у справі користування Зеленим Рогом (Кап Верде) як базою для італійського летунського шляху Рим—Монтевідео. Португальський уряд погодився на італійську пропозицію та визначив Порто Прая на місце причалу для італійських водолітаків.

—o—

Жертвуйте на вдови й сироти по поляглих!

Звиш 300 воєнних вдів, сиріт та батьків по поляглих пригадується оцим нашому громадянству.

Раз у році за дозволом влади переводимо прилюдну збірку жертв на забезпечення вдів та сиріт.

Вони тихо й терпеливо замкнулися в собі зі своїм горем, зрослися зі своїми злиднями й нікому не докучають, нікого не прохають помочі, хоч нераз кусочка хліба їм бракує.

Одиноке тільки наше Т-во знає їх нужду, знає їх невисказані перед ніким жалі. До нашого тільки Т-ва звертаються вони в потребі, а тих потреб так багато, що невимовно жаль стає нам, коли не можемо вволити скромненьких побажань тих, що найбільші жертви понесли у важкому та грізному часі.

На скромненькі підмоги вдовам та батькам поляглих, на їх лікування й на вивчення сиріт, що найдошкульніше відчувають утрату батька опікуна, наше Т-во потребує річно 20.000 зол. Ці гроші можемо зібрати тільки раз у році при нагоді прилюдної збірки.

Саме тепер, у днях від 11. до 14. червня ц. р., за дозволом Воєвідських Урядів: львівського з 2. V. ч. 27/28/39, станиславівського з 9. V. ч. 33/31/39 й тернопільського з 23. V. ч. 3/26/39 переведе наше Т-во цю збірку. Від її висліду залежить доля кільканацяти сиріт, що вчаться у школах та забезпечення звиш триста родин по поляглих.

Ми віримо, що наше громадянство не відмовить нам помочі і памятаючи про воєнних вдів та сиріт, зложить по своїй спроможности стільки, щоб виправдати надії вдів та сиріт і щоб тим способом гідно вшанувати память поляглих.

Просимо використати в днях від 11. до 14. червня ц. р. всі нагоди, щоб самим жертвувати та пригадати про цей обовязок усім знайомим.

Жертви просимо висилати поштовими складанками ч. 511.590, або на адресу: Т-во „Український Фонд Воєнних Вдів і Сиріт", Львів, Потоцького 48.

УПРАВА
Т-ва „Український Фонд Воєнних Вдів і Сиріт" у Львові.

Вияснення кружка „Р. Ш." ім. Грінченка.

Просимо помістити отсе спростування у відповідь на лист п. д-ра Степана Білика у справі п. Івана Стевчака, друкований у „Ділі" ч. 121 з 31. V. 1939 р.:

Потверджуємо, що п. Іван Стевчак був учителем хлопячої школи Кружка „Р. Ш." ім. Бориса Грінченка у Львові і через непорозуміння з тодішньою Старшиною Кружка з початком шк. року 1938/39 перейшов до іншої школи. При відході п. Іван Стевчак не дістав усієї належности з титулу винагороди за навчання, ані її не устійнив з Делегатурою Гол. Управи „Р. Ш.", яка тоді урядувала у заступстві Старшини Кружка „Р. Ш." ім. Бориса Грінченка. Невпорядковані взаємні відносини Кружка з Повітовим Союзом Кружків „Р. Ш." дотично приділу районів, з якого міг би Кружок черпати свої доходи у формі збірок і датків від установ, спричинили в Кружку кризу, що довела до уступлення Старшини. Після цього прийшло на кілька місяців правління двох Делегатур від Головної Управи. Та фінансова ситуація чимраз більше погіршувалась і, як виходило зі звіту Делегатури на Заг. Зборах дня 9. жовтня 1938, недобори доходили до 14.000 зол. Це спричинило, що учительство не діставало платень і дня 1. IX. 1938 р. залеглість учителям дійшла до 5.982 зол.

Нововибрана 9. жовтня 1938 р. Старшина Кружка взялася рішучо до санації фінансів. У першу чергу треба було устійнити зобовязання Кружка, в тому і претенсії учительства. У висліді цього вислано письма до всіх учителів, в яких заподано їхні належности згідно з книгами Кружка, зладженими на підставі документів. П. Іван Стевчак сам устійнив свою належність на квоту 566.48 зол. Ми, виходячи з цієї заподаної ним належности, дійшли, що п. Іван Стевчак числить неправильно свою належність за травень 1938 р., хоч платню за цей місяць він дістав, на що Старшина Кружка має квіт Дирекції школи.

Щодо обниження множника, то теперішня Старшина Кружка не зробила цього самовільно, але опиралася на заявах, якими учителі добровільно погодилися на знижку множника з 25 на 20. Таку заяву підписав і п. Іван Стевчак дня 8. грудня 1938 р. і ця заява є в актах Кружка.

Стверджуємо, що ані на цьому ані на ніякому іншому тлі не повстав конфлікт між учительством і Старшиною Кружка, як це твердить д-р Білик, а навпаки — взаємини між учительством і Старшиною Кружка базуються на взаємозумінні і співпраці над санацією матеріяльного стану Кружка. Вислідом цієї співпраці є сплата залеглих претенсій у цілости шістьом учителям, за трьох учителів перебрав Кружок їхні зобовязання по ріжних кредитових установах та їх оплачує, а трьох учителів досі частинно сплачено і маємо надію, що сплатимо їх уповні вже у червні і липні ц. р.

Старшина Кружка виплатила досі титулом залеглих платень учителям 3.981 зол. і 80 сот., до виплати залишилось ще 1.373 зол. і перебраних зобовязань на 627 зол. Крім зобовязань учителів Кружок покриває ще зобовязання з попередніх літ у „Дністрі", Обезпечальні, податки і т. д. Разом теперішня Старшина Кружка оплатила 4.501 зол. і 8 сот. зобовязань, перебраних від попередників.

Ми хотіли виплатити належність і п. Іванові Стевчакові і при кінці січня ц. р. давали йому першу рату 10 проц. його належности, так як усім іншим учителям. П. І. Стевчак був одинокий, який не хотів тої рати приняти. Не зважаючи на те, ми хотіли залагодити п. І. Стевчака в інший спосіб і запропонували йому як членові Гол. Управи „Р. Ш.", щоб він прискорив виплату нашої належности від Гол. Управи за чинш, яку устійнено 17. листопада 1938 р. на 1000 зол. Цю належність Гол. Управа зобовязалася оплачувати нам по 100 зол. місячно на покриття наших зобовязань у „Дністрі", починаючи від 1. лютого ц. р. Але п. І. Стевчак і з цієї пропозиції не скористав, а Гол. Управа досі не виплатила ані одної рати і ми мусимо покривати наші зобовязання у „Дністрі" самі з біжучих впливів.

Зазначуємо, що Кружок „Р. Ш." ім. Б. Грінченка є самостійною правною особою і сам відповідає за матеріяльну сторінку установи. Тому Гол. Управа „Р. Ш." не може змінювати умов, які заіснували між учительством і Кружком.

Оборона п. д-ра Білика, будьто внесений до суду позов мав оберегти права п. І. Стевчака з уваги на постанову арт. 473 К. Зб. нестійна і неправдива, бо Старшина Кружка письмом з 13. квітня 1939 р. признала претенсію п. І. Стевчака і тимсамим про пристосування арт. 473 К. Зб. не може бути мови.

З уваги на вище наведені факти Старшина Кружка „Р. Ш." ім. Б. Грінченка не може зрозуміти поведінки п. І. Стевчака, який замість того, щоб полагодити справу так, як усі інші учителі, пішов на судову дорогу і цим викликав оправдане негодування серед українського громадянства. Вкінці у відповідь на заяву д-ра С. Білика, щоб справу передати на мировий суд, Старшина Кружка заявляє, що мировий суд тут ні́ пощо, бо Старшина Кружка устійнила на підставі безспірних документів претенсію п. І. Стевчака на квоту 260.52 зол. і письмом до д-ра С. Білика з 1. червня ц. р. запропонувала оплату цієї належности у ратах, а саме: 60 зол. до 10-го червня, решту по 25 проц. у місячних ратах, очевидно, якщо п. І. Стевчак відкличе судовий позов.

Львів, 2. червня 1939 р.

За Старшину Кружка „Р. Ш." ім. Б. Грінченка у Львові
О. Д. Семчишин, голова. Іван Чура, секретар.

—o—

Катастрофальна спека у Франції.

ПАРИЖ, ПАТ. Над Парижем проходить тепер сильна хвиля спеки, що дається в знаки хліборобству, особливо траві, окопових рослин та городництву. Занотовано багато випадків соняшного удару. Сьогорічна спека осягнула ненотований від 40 літ рівень: у четвер температура в Парижі доходила до 34.4 ступнів у тіні.

Знад границі Пірнеїв повідомляють, що там пройшли сильні градові бурі, які наробили шкоди на кілька міліонів франків.

Більше розваги!

Недавно ми згадали на цьому місці, що в ці неспокійні часи успішно лунає на заході гасло „Жити і працювати нормально!" Тепер скажемо, що це гасло підкреслюють там особливо в відношенні до господарської ділянки. „Геть з т... завризацією! Гроші на ринок!" так кличуть у західніх державах. Чому? Бо саме з тезаврації, себто в хованні грошей дома, виростає та небезпека, якої всі бояться: обниження загального рівня життя і праці, загальмування промислу і торговлі, загальний застій, загальне зубожіння. Пора-ж і нам проголосити те гасло в нашому національно-господарському житті. Не боятися риску! Дати готівку до обороту, щоб не загальмувати господарського розвитку, а з ним і всіх інших ділянок національного життя! А що наш гріш принесе нам найпевнішу користь і що найкраще прислужиться рідному загалові тільки тоді, коли його обіг нормуватимуть рідні банки, то конче мусимо повірити їм свою готівку, складаючи її на біжучий рахунок або як ощадності. Тимто кличемо: Зрозуміймо корисність ... більшого обороту грішми в наших банках ... нас усіх! Зложім ті всі ощадности, які ми, ул... гаючи настроям вибрали з наших банків, ... тих банках. Наші банки, наприклад Земельний Банк Гіпотечний, на наше бажання в ту мить ... платили кожному його ощадности. Нехай-же ... скріпить довіря до рідних банків і нехай ... нуть до них всі давні і поплинуть свіжі ... Тоді наші Банки зможуть знов пожвавити ... кредитову діяльність для розбудження ... внутрішнього економічного ринку і для добра рідного загалу, для його всесторонього ... лення в ці особливі часи.

(Ю. Ш.)

ОЗОН починає думати про виборчу ординацію

На засіданні Парламентарного Клюбу О. З Н. шеф партії ген. Скварчинський покликав анкетну комісію для зміни виборчої ординації зпоміж послів і сенаторів, членів Клюбу ОЗН. Головою комісії став пос. д-р Антін Дерингг. В половині червня будуть устійнені анкетні питання і буде виготовлена листа осіб, до яких анкету розішлють.

Творять міністерство апровізації в Англії.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Палата Громад прийняла в першому читанні урядовий законопроект про створення міністерства апровізації, відкидаючи 235 голосами проти 114 внесок опозиції, що був проти творення того міністерства.

Не вдалося добути підводного човна „Тетіс".

ЛЬОНДОН, ПАТ. Спроби добути підводний човен „Тетіс" знову не повелись. На місце трагічної катастрофи спровадили 6 велетенських підойм, з яких кожна могла піднести 140 тон. Поставили по три підойми з обох боків човна. Коли заклали линви і почали підносити човен, сильна струя зірвала одну линву. За 10 хвилин зірвалися й інші линви. Провід піднімальної акції вирішив припинити покищо дальшу працю.

Б. король Зогу подорожує.

СТАМБУЛ, ПАТ. Б. король Альбанії Ахмед Зогу, котрий перебуває у Стамбулі вже від місяця в найближчих днях покидає Туреччину і їде до Франції, звідки виїде на короткий побут до Льондону і знову вернеться до Парижа, щоб поселитися на постійне у Версалю. Частина королівської дружини теж виїде до Франції.

—o—

Замкнули Гельґолянд для чужих громадян.

БЕРЛІН, ПАТ. Урядово повідомляють, що тому, що тепер укріплюють Гельголянд, заборонили громадянам чужих держав приїздити на остров та користати з кораблів, яких шлях веде через Гельголянд.

—o—

Заступники Патьомкіна.

МОСКВА, ПАТ. Рада народніх комісарів СССР іменувала двох заступників заступника комісаря закордонних справ Патьомкіна, а саме: Деканозова й Лозовського.

Арештовані за пожежу головного двірця у Варшаві.

Арештованих після пожежі головного двірця у Варшаві пять інжинірів та робітників не звільнили з вязниці. Їх затримали у слідчому арешті. З уваги на слідство прізвищ арештованих не проголосили.

—o—

Дрібні вістки.

Проект швайцарської федеральної ради в справі військових кредитів, який оноді прийняло Національне Зібрання, одноголосно затвердило Союзне Зібрання.

Більшість італійських летунів вже приїхала до Кадиксу, звідки в суботу відїде до Італії. Командант еспанського летунства Кінделя товаришитиме італійським летунам до Генуї.

„Джіорнале д'Італія" приносить вістку, що англійський міністр закордонних справ льорд Галіфакс у перших днях липня поїде до Анкари.

Англійський амбасадор у Римі сер Персі Льоррен дістане мабуть призначення на становище віцекороля Індії.

Ар-ій ЯВОРЕНКО.

Дві зустрічі.

Сидів наче в отупінні, занятий виключно своєю папіроскою, пристрастно втягаючи дим. Не дивився перед себе, не бачив палких, повних ... поглядів звернених на себе. А може й боявся дивитись, щоб не побачити перед собою якихось дивоглядів з цеглянними устами, з личками наче обваляними вапном, з чорними черточками замість брів з шовковим волоссям. Чув гамір жіноцтва довкола себе, та не чув у тому голосі ніжного подиху, який є у весняному легіті... не чув у ньому весни. Розмова дихала жаром розпеченої літом пустині, щось кричало: „Утікай, утікай! Тут не місце тобі!"

— Ну, і варто було на них ждати, вірности ... доховувати!" — заскреготіла одна з дівчат. — „Чекай — казали, — поки вернемося з війни. А з війни не верталися домів, тільки волочились ... на еміграції. Студії, мовляв, кінчаємо. ... жали, аж діждались. Вернулися наші ... домів, та якісь без життя, напів старі. Замість чару кохання принесли нам поважні розмови про крові, гармати. А нам не цього треба.

— Дай спокій, — перебила друга. — Якжеж ... на молодечий запал, як вони ... свою молодість попід плоти та попід ...?

— Егеж! — і третя собі. — Говорять про ... переживання, свої страждання десь там ... на фронтах. Здоровля наше, — зіли ... Тимчасом не там вони потратили здоровля, а по каварнях і барах. Чи не так, пане ...? Ось ви з нами й розмовляти ... — до інших привикли!

Нахаву відповів:

— Тоби ваша правда, що до інших привик, хоч може влучніше буде сказати, що назагал відвик від жіночого товариства. На фронті жіноцтва не було, в лазаретах були, та вони крутились не біля нас малогрошовитих. Як бідні емігранти могли ми тільки зідхати до дівчат, бо ніодна на таких голодняків не дивилась! Тай, правда, за наукою не було часу на дівчата!

— Гай, гай! Хтосьби вам вірив. Удаете тільки такого святого. Чейже не скажете нам вірити, що за ввесь час воєнної хуртовини ви не мали знайомости.

— Певно, що не можу цього сказати. Часами бували навіть такі дивні зустрічі, що й до нині чоловік їх згадує, — а такі гарні, що про них нерадо згадувати при сторонніх, просто тому, щоб того спомину не профанувати.

— О, то вже конче мусите нам розказати бодай про одну таку зустріч! Щось вже там дуже пікантного мусіло бути, коли екс-офіцир ще й тепер з таким зідханням про все те згадує!

Просили так, що нарешті згодився оповісти. Може не так їх слова заохотили його, як якась туга за минулим, якась потреба пригадати собі щось, що було сильним контрастом до сьогочасного. Закурив нову папіроску та почав:

— При кінці 1916. р. приділено нашу дивізію до німецької армії на Литві. Німці не задоволились самою, так мовити, механічною лучбою, але хотіли тим частинам, що були до них приділені, влити німецького боєвого духа, німецький вишкіл, німецьку дисципліну. Тому всі похідні курені, що приходили на доповнення дивізії, мусіли перейти німецький вишкіл. Ось так із похідним куренем я попав на Литву.

Було це в останніх днях листопада 1916. р., як ми вивагонувались на двірці в Ковлі, чи — як тепер кажуть — Кавнас. Було доволі холодно, налітав сніг і мимохіть дзвеніли в ухах слова пісні Лепкого про осінь. Та не було часу довго роздумувати над тим. Курінь скоро став у строю і помаширував за ріку, в село — мабуть — Понемон. Тут ми розташувались в давніх московських касарнях. Хоч прийшли ми коло півночі, ранком треба було йти на вправи. Ми відбули тоді скорий марш до форту ч. І. колишньої твердині Ковно. Ледви вернулись і пообідали, знову почались вправи-муштра на подвірі касарні.

Утома робила своє. Ми відчували мимохіть якусь нехіть до прусаків, що перебрали команду над нами та відразу так гостро взялись до нас. Ця нехіть була причиною, що ми з радістю помічали, з яким невдоволенням дивиться цивільне населення на німців. А мали вони, цивілі, причину до невдоволення. Росія обмежувала людей політично, але їсти було що. Тепер німці перевели з залізною послідовністю харчеві обмеження так, як і в себе дома. Належний пайок кожен дістав, але навіть і за гроші нічого більше. Тимто цивільне населення, що звикло добре відгодуватись, з тугою згадувало давні, добрі часи, мимохіть звязані з Росією.

Як скінчилась муштра, хотілось піти десь далеко від касарні, якийсь родинний гурт, де не було чути розмов про воєнні події та військо.

Не чекаючи вечері я вийшов з касарні. Зараз за дорогою світив ясними вікнами т. зв. Сольдатенгайм. Я минув його скоро, щоб не бачити пруських вояків, які наповнювали всі його кімнати попиваючи чорну каву та покурюючи товсті цигара. Я йшов примерзлим болотом геть поза село і — здається — був би довго так ішов, якби не холод, яким повіяло від ріки. Тоді я завернув назад у село. Помалу йдучи я став заглядати у вікна. Всі домики тої маленької оселі замінились тоді у свого роду каварні. Скрізь по хатах сиділо повно прусаків, місцями видніли вже й австрійські однострої, гомін голосної розмови доходив аж на вулицю.

(Далі буде).

Українські противиборчі протести.

Повідомляємо українських громадян-виборців, що у днях 6 і 7 червня ц. р. внесли повновласники українських виборчих лист при виборах до міської Ради Львова виборчі протести з виборчих округ III., VIII., XVI., XIX., і XX. Протести внесено до Львівського Воєвідського Уряду через Головну Виборчу Комісію. Чотири протести внесено з виборчих округ, в яких Головна Виборча Комісія уневажнила українські листи (округи III., XIV., XVI., і XIX.), два протести з округ, де вибори відбулися (VIII. і XX. округа). Найобширніший протест з VIII. округи, бо займає 10 повних сторінок машинового письма. Цей протест підписало 257 виборців. Інші протести підписало: з III. округи 165 виборців, з XIV округи 186 виборців, з XVI. округи 159 виборців, з XIX. округи 181 виборців, з XX. округи 113 виборців. Згідно з постановами виборчого закону вистачить, що виборчий протест проти міських виборів у Львові підпише 100 виборців. По розглянені всіх приписаних законом формальностей Головною Виборчою Комісією відійдуть ці протести до Львівського Воєвідського Уряду, де рішатиметься дальша їхня доля.

Британський протест проти поведінки Японців.

ШАНГАЙ, 9. 6. ПАТ. Британська влада зложила гострий протест на руки японського генерального консуля проти поведінки японських вояків, які без причини знущалися й поранили багнетами британського громадянина Тінклера. Далі англійці протестують проти того, що японці не перевязали відповідно раненого, вкінці проти того, що японська влада дала відмовну відповідь на домагання урядовця британського консуляту, який хотів відвідати раненого Тінклера та проти відмови на прохання привести до Тінклера европейського лікаря.

Тому, що британська влада відмовилася видати убивників Ченчікана, губернатор Тієнцину дав учора наказ усім китайським урядовцям та їх рідням покинути терен англійської та французької концесії до 24 годин. Вже від сьогоднішнього ранку сотні родин покидали територію обох концесій.

Що писало „Діло“ 50 років тому

Вівторок, 11. червня 1889.

ЗБАРАЖ ПОГОРІВ.

В неділю в 9-ій годині рано займився вогонь. За чотири години згоріло 99 домів і кільнадцять господарських будинків. Страту обраховують на 300.000 зр.

ПЕРСЬКИЙ ШАХ У БЕРЛІНІ.

В неділю приїхав до Берліна перський шах і цісар, всі князі з панівних родів і гр. Герберт Бісмарк привитали його дуже торжественно на двірци. Цісар обняв його кілька разів і потім сів з ним до екіпажа та при вистрілах з гармат і музиці повіз його до своєї палати.

ПАНСЛАВІСТАМ СТАЛО ТЕПЕР ЯСНО.

Тост царя в честь чорногорського князя викликав — як повідомляють з Петербурга — в панславістичних колах нечувану радість, бо всі є того переконання, що цар у своїм нутрі годиться зовсім з панславістичними ідеями і стане їх переводити при відповідній нагоді. Панславістам стало тепер ясно, що цар не вірить у щирість німецької політики і що наслідки шкідливої для панславістів розмови царя з гр. Бісмарком 1887 р. тепер зовсім щезли. Тост царя уважають у Росії за політичний факт, першорядної ваги.

ПРОТИ СВЯТКУВАННЯ ПАМЯТИ ДЖІОРДАНА БРУНА.

Рим, 11. червня. Папа має видати ноту до всіх держав, у якій запротестує проти святкування в Римі памяти Джіордана Бруна.

Чи до Братислави прийде німецьке військо?

БРАТИСЛАВА. ПАТ. Міністр народньої пропаганди ген. Чатльош дав інтервю представникові словацького пресового бюра про актуальні питання, що торкаються словацької армії. **Міністр заперечив рішуче всі поголоски, що їх поширено у краю та за кордоном буцімто казарми у Братиславі покинуло словацьке військо, щоб зробити місце німецьким частинам. Німці до Братислави не прийдуть. Рухи словацького війська, які в останніх днях справді мали місце, вяжуться безпосередньо з** реорганізацією словацької армії. Між словацьким та німецьким військом не прийшло досі до ніякого инциденту. Що до військового матеріялу б. чехословацької републики ведуть переговори ріжні німецько - словацькі комісії. Небавом Словаччина вишле військових представників до тих держав, які визнали словацьку державу. Небавом теж проголосять закон про загальну військову службу.

Маневри дипльоматів

ЛЬОНДОН, 9. 6. Ройтер повідомляє, що перед виїздом Віліяма Стренга до Москви не слід сподіватися ніякого розвитку ситуації у справі англійсько - французько - совітських переговорів.

В добре поінформованих колах здогадуються, що нинішня візита амбасадора Майського в льорда Галіфакса мала на цілі вияснити деякі точки вчорашньої декларації Чемберлена в палаті громад. Вона теж торкалася розмов, які Стренг переведе в Москві.

Британський амбасадор в Парижі Фіпс прибув сьогодні до Льондону, щоб відбути конференцію зі Стренгом, який виїздить до Москви. Як відомо, Стренг прибув щойно до Льондону з Варшави.

Англійський амбасадор в Парижі Фіпс і Стренг взяли участь у засіданні підкомітету закордонних справ британського уряду, яке відбулося під проводом Чемберлена. На тому засіданні устійнено інструкції для Стренга, якого відізд переложено вже на понеділок, мотивуючи припізнення британського делегата до Москви тим, що британський амбасадор у Москві лежить хорий на грипу і не зможе встати з ліжка. Тому теж приїзд Стренга до Москви не вказаний швидше, як у вівторок.

В Парижі мін. Бонне прийняв на авдієнції польського амбасадора Лукасевича.

—o—

Зза куліс італійської допомоги генералові Франко.

РИМ, ПАТ. Часописи проголошують дані, що відносяться до участи італійської маринарки в еспанській війні. Торговельна фльота перевезла від грудня 1936 р. до квітня 1937 р. 100 тисяч людей, 4.370 самоходів, 40 тисяч тон матеріялу, 750 гармат. Все те перевезли 52 кораблі, які відбули разом 132 подорожі. Для охорони вжито 30 одиниць воєнної фльоти.

Висадивши на суходіл у Кадиксі італійський експедиційний корпус, італійська фльота була занята доставою матеріялу для заосмотрення. Для цього функціонувало 68 кораблів, ескорту виконувало 40 воєнних кораблів. Часописи інформують також про підводну війну, що її вела італійська воєнна фльота, яка атакувала транспорти до червоних. Преса запевняє, що загроза сторпедувати транспорти, дала великий моральний і матеріяльний ефект, влекшуючи офензиву італійських леґіоністів в лютім 1937-го року та здобуття Маляги. У висліді сторпедовано сім торговельних кораблів та еспанський червоний кружляк „Сервантес“ і контрторпедовець „Харрука“. В акції брало участь 149 одиниць воєнної фльоти, яка за три роки виконала 870 операцій на Середземнім морю

—o—

Радше Франція моглаби говорити про окруження заявив – мін. Бонне.

ПАРИЖ, 9. 6. ПАТ. Міністр Бонне виголосив сьогодні на засіданні комісії закордонних справ експозе, в якому торкнувся міжнародньої ситуації. Переговори зі Совітами стрічають на деякі труднощі, одначе на їх вислід можна дивитися оптимістично. Також французько - турецькі переговори у справі союзу близькі закінчення. Далі мін. Бонне торкнувся взаємин з Еспанією, заявляючи, що Франція буде вдержувати з нею добросусідські взаємини. Свою промову закінчив міністр такими словами: **„неоправдано деякі закордонні органи називають політику Франції та Великої Британії політикою окруження. Якщо якась держава моглаби нарікати на окруження, то нею була би радше Франція.** Політика Франції буде без зміни. Франція не хоче нікому грозити, поважає права всіх народів і не змагає до ніякої гегемонії в Европі. Її одиноким завданням є вдержати европейський мир.

Знову промова Чемберлена.

ЛЬОНДОН, 9. 6. ПАТ. Премієр Чемберлен виголосив сьогодні нову промову, в якій торкнувся справ внутрішньої політики та закордонної. Чемберлен заявив, що його політика йшла двома шляхами. Отже в першу черги він намагався призадуматися, які були би можливі причини війни і чи вдасться їх усунути. Другим завданням була будова сили Великої Британії, щоб на випадок, **якби конче треба було дискутувати над умовами, ніяка держава не могла приневолити Великої Британії прийняти такі умови, які були б незгідні з честю або погубні для англійських життєвих інтересів.** Що до першої частини своєї політики Чемберлен признав, що в багатьох випадках розчарувався. Зате розбудова сили оборонної була така велика, що **тепер мабуть ніяка держава не почне конфлікту з Великою Британією. Своїх могутніх сил Англія не вжие на те, щоб спровокувати війну, але одній справі мусить Англія протиставити силу: намаганням осягнути гегемонію насильством.**

—o—

НАРАДИ ҐЕН. ГАМЕЛЕНА З ВІЙСЬКОВИМИ КОЛАМИ АНГЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 9. 6. ПАТ. Ген. Гамелен відвідав сьогодні рано в товаристві ген. Лелонга полк. Петібу адмірала, льорда Четфілда, міністра координації народньої оборони. Відтак ген. Гамелен був у міністерстві війни, в якому він відбув розмову з мін. Гор Белиша. В год. 11.30 прийняв ген. Гамелена в товаристві ген. Горта князь Кенту.

Нові неспокої та загострення в Чехії.

ПАРИЖ, 9. 6. Авас подає, що сьогодні проголошено новий декрет протектора Нойрата у звязку з убивством німецького жандарма. Той декрет продовжує речинець видачі убивника на 24 год. Крім того визначену першу нагороду в сумі 30 тисяч корон підвищено до 100 тисяч корон. Декрет погрожує, що особи, які знають і скривають убивника жде кара смерти. До Кладна прибуло кількасот вантажних авт із німецькими вояками, які ходять вулицями в повному полевому узброєнню. Населенню заборонено виходити на головні вулиці міста. Вояки не допускають на бічних вулицях навіть до того, щоб там громадилися найменші групи людей. Перед полуднем німецька поліція перевела в Кладні велику облаву. Чеській пресі заборонили містити якінебудь інформації про убивство німецького жандарма, крім урядових комунікатів.

Як подають інші інформації в Будийовицях зранено ножем жандарма, який вмішався у бійку між чехами й німцями. Такий теж випадок трапився в Наході, де німецький старшина мусів ратуватися втечею і стріляти з револьверу.

На Кладно наложено контрибуцію 50 тисяч марок.

ДО ГДАНСЬКА ПРИЇХАВ ШЕФ ГІТЛЕРІВСЬКИХ ШТУРМІВОК ІЗ РАЙХУ.

ГДАНСЬК, 9. 6. ПАТ. Шеф штабу німецьких штурмівок Лютце прибув до Гданська у звязку зі змаганнями двох штурмових частин, які тут відбуваються.

Літературна сторінка.

Чи „Слово о полку Ігоря“ справді поема княжої доби?

ЛІТЕРАТУРНА СЕНЗАЦІЯ.

Дослідники українських, російських і ...єтославянських памяток письменства мають ...вабиику тему до нових студій: автентич...ість „Слова о полку Ігоря“ захитана гіпо...тезою Андре Мазона, професора Колеж де Франс, директора Славянського Інституту в Парижі і одного з редакторів „Журналу сла...вянознавства“, що видрукував в останнім чи...слі цього журналу першу частину своєї пра...ці про „Слово о полку“ після цілорічного ...курсу на цю тему*).

Теза цієї праці справжня сензація; мало ...сензація — це бомба підкладена під самі о...снови найціннішої памятки староруського ...письменства. Проф. Мазон уважає „Слово“ ...не оригінальним твором ґеніяльного співця ...з XII. чи XIII. віку, а свідомим наслідуванням ...на підставі ріжних хронік і джерел, що опо...відають про Ігоревий похід, зробленим у ду...сі раннього романтизму при кінці XVIII. в. Текст „Слова“ протиставляє проф. Мазон ...текстові „Задонщини“ — російському творо...ві з початку XV. віку, що його досі вважа...ли слабим наслідуванням „Слова о полку“. Проф. Мазон переводить подрібну аналізу ...мови „Слова“, його стилю та ріжних його ...темних місць“. Порівняння із „Задонщи...ною“, що часто користується тими самими ...висловами, має послужити французькому ...вченому як підстава, щоб усі „романтичні“ ...прикмети „Слова“ виступили тим яскравіше. „Задонщина“ для нього це майже клясичний ...зразок оповідання; „Слово“ зі своїми сміли...ми метафорами, новотворами, скоротами і ...символікою зразок раннього романтизму, в ...якому все красномовно прибільшене, підма...льоване і прикрашене майже у бароковому ...стилі. В одному місці при аналізі вигуків (апостроф) автора „Слова“ критик каже так:

„Такий вигук поета віддалює нас від се...редневічної літератури, щоб зблизити нас до ...псевдо...ічного підробу. Твір це не тільки те, ...що хоче сам автор, але теж те, чого дома...гається від нього епоха...“

І проф. А. Мазон спрямовує ввесь свій ...дослід, щоб відтворити нам смак епохи з ...першими проблисками романтичної поезії.

Крім чисто фільольоґічних арґументів є ...тут теж чисто історичні міркування у звязку ...з ріжними обставинами самої події Ігорево...го походу і тими, що пояснювали б легко, ...що поема створена за типом Мекферсонової ...містифікації підходила навіть і політично під ...кінець панування Єкатерини II-ої. Метою по...еми „Слово“ написаної в тому часі було зро...бити дарунок цариці з нагоди її перемоги ...над Кримом. Наведімо тільки один приклад. Проф. Мазон присвячує 5 сторінок доказові, ...що вислови „Томутороканьский бовван“ звя...зані з історичною подією дуже близькою до ...часу фальсифікованого „Слова“. „Бовван“ ...на його думку не має значіння „ідола“, а тор...кається точно означеного каменя „відкрито...го“ в 1792. р. січовим кошовим отаманом Го...лованом, союзником турків, що піддавшись ...Катерині дістав для запорожців півострів ...Тамань. Саме на час завоювання Чорного ...моря Єкатериною археольоґічний знахід ...тмуторокансього каменя з надписом, ...„в літку 6756 (1068. р.) Гліб князь мірив ...море по леді від Тмутороканя до Кирчева ...... сажнів“. Автор „Слова“, що створив ...свою поему у 1795. р. саме натякає на цю ...подію.

Як довго вся праця проф. А. Мазона не...закінчена — не можна починати її критики. ...Висновки такого досліду завсіди рішають ...про вартість попередньої аналізу. Найважніше пи...тання, на яке чекаємо торкається гіпотез: хто ...міг бути у тому часі автором „Слова“. Ні...хто із відомих тоді російських письменників ...не мав у собі такого великого відтворчого ...таланту, як Проспер Меріме, що своєю „Гус...лею“ та „Театром Кляри Ґазуль“ двічі об...манув спеціялістів підроблюючи народні даль...матинські пісні та еспанську стилізовану дра...му. Навіть деякі російські дослідники призна...ють, що ріжні прикмети мови „Слова“, отже ...вказували б, що цим ґеніяльним містифікато...ром серед тодішньої російської еліти був у...країнець.

Виводи вченого, що цеголка за цеголкою ставить увесь фундамент і саму будівлю своєї теорії можуть бути якнайбільше пере...конливі один за одним, а коли треба з них зробити синтезу, тоді ми маючи перед очи...ма ввесь твір завертаємо до свого первісно...го безпосереднього враження. Деякі зразки рідної словесности роблять враження своєю простотою образів, висловів чи порівнянь ...наштудерніших „штучних“ творів, як і про...стота творів індивідуальних може бути ви...слідом довгого процесу аналітичної праці. У поемі незвичайно тяжко розяснити доціль...ність і льоґічність усіх її складових частин тому, що свобідна гра уяви, неточні вислови, мовні огріхи, та запозики, навіть звичайні нісенітниці це найприродніше явище в кож...ного поета, а в ґеніяльного поготів.

Хто прочитає книжку Абель Лефранка про „Шекспірову таємницю“ той ніколи не повірить, щоб автором „Гамлета“ або деяких комедій під іменем Шекспіра міг бути неві...домий льондонський актор і стратфордський громадянин, а проте ми всі і надалі саме його уважаємо за найбільшого драматичного ґе...нія світу. Дискусія над такою темою як ав...тентичність „Слова“ буде виїмково тяжка в нашому середовищі тому, що у нас на пер...ший плян висунуться чисто політичні момен...ти: мовляв хотять нам відобрати нашу най...ціннішу памятку давнього письменства — є...дину нашу геройську поему гідну великих західньо-европейських лицарських поем. Та вчені не потребуватимуть сходити на широкі води суспільної дискусії, коли мають перед собою такий багатий матеріял для аналізи: фільольоґічний, історичний і загально-літе...ратурні проблеми.

Проф. А. Мазон узявся за дуже невдячне ...діло. Лекше доказати автентичність якогось ...твору показавши рукопис автора, хочби і сфальшований, ніж відкликуватися до уяви читача, що мусить відтворювати у ній усю ...поетичну красу твору та увесь процес, як він повстав. Така праця незвичайно тяжка тоді, коли маємо до діла з мовою, якою не воло...діємо як живою, не вміємо нею думати і в ній творити. А саме це необхідне, щоб від...чути „оріґінальність“ твору у дослівному ро...зумінні як чужого авторства і в ширшому як його поетичну вартість.

м. р.

*) Le Slovo d' Igor: Le sujet et le cadre. Le mo... ...ositai par André Mazon. Revue des Etudes ...... XVIII. fasc. 3 et 4. 1938.

Смерть двох німецьких письменників.

У Парижі помер несподівано на запалення легенів в 45 р. життя визначний австрійський письменник Йосиф Рот, що жив там як еміґрант. Він належав до завзятущих оборонців ав...стрійського „старого режиму“, віруючи наївно у поворот Оттона Габсбурґа до Відня. Автор „Маршу Радецького“, оживлений споминами о...станньої війни, в якій брав участь як старшина, він відтворив по мистецьки траґедію габсбур...ської монархії.

У нюйорському готелі повісився відомий ні...мецький письменник Ернст Толлер, що просидів 6 років у твердині в Німеччині за комунізм. Він не мав там права ні читати ні писати. Вийшовши з вязниці він виїхав спершу до Парижа, де жив якийсь час, потім до Спол. Держав.

„Чудесна дитина“ кандидатом до Академії

Серед сьогочасних французьких письмен...ників можна вважати „чудесною дитиною“ Са...шу Ґітрі, що хоч уже має поза 50 років, але сво...єю молодістю, простотою та невтомними вигад...ками заповнює репертуари театрів, кін і ріжні видавництва. Автор понад 100 пес, міліонер, ща...сливо одружений третій чи четвертий раз, він захотів ще останнього: лаврового вінка. Ака...демія Гонкурів задумується, чи не вибрати його тепер на вільне місце. „Гонкури“ хотіли цю почесть віддати передовсім Андре Жідові — одному з найбільших сьогочасних письменни...ків і найбільше „незалежних“. Але Жід відмо...вився; не хотів справжньої Академії „безсмерт...них“ — французької, то тим більше не хоче її мало суперниці „Гонкурівської“. З Сашею Ґітрі вийшов тільки малий клопіт; один із найбіль...ше примхуватих „Гонкурів“ письменник Лю...сієн Декав заявив, що коли його переголосу...ють і приймуть Сашу, тоді він покине свій фотель.

З польського літературного руху.

З останньої статистики польських видав...ництв варт вибрати такі дані. У р. 1924. появи...лося у Польщі 5140 книжок, у 1925 р. —5696, у 1927 р. — 7405, у 1928 р. — 6846 у 1929 р. — 6327, у 1930 — 5677, у 1931 р. — 5657, у 1932 р. — 5399, у 1933 р. — 5691, у 1934 р. — 6683, у 1935 р. — 7460, у 1936 р. — 7968, у 1937 р. — 8006. З того всього тільки 20 відсотків нале...жить до красного письменства (белетристики). Наукових книжок друкують пересічно у 400 примірниках, повістей у 2000. Від 1930 р. висо...та накладу раз-у-раз обнижується; багато ви...давництв рахує тільки на численні бібліотеки, які розкуповують наклад. В Англії зі загальної суми книжок літературні твори (белетристичні) займають 45 прц., у Франції 34 прц., на Мадяр...щині 35 прц. Тоді коли нові видання творів займають в Англії 45 прц. у Польщі всього 0,06 прц. Зі загальної белетристики 25 прц. зай...мають у Польщі переклади, в Англії є їх 3 прц., у Франції 5 прц. у 1937 р. з польської мови пе...реклали на французьку 8 книжок, на англійську 4, на італійську 5, на німецьку 6, на російську 10, на чеську 26, на хорватську і на лотиську по одній.

Ібсен у Парижі.

У Парижі йде тепер із великим успіхом „Ворог народу“ Ібсена. Ібсена взагалі мало грали у Парижі і широка публика мало знає його пєси. Критика дуже подрібно аналізує цю не найліпшу пєсу північного Сфінкса і по...диляє її строгу драматичну будову. Перед „ворогом народу“ йшла в Парижі з успіхом „Нора“ теж занадто суспільницька. Саме та...ких має мало французький театр і вони роб...лять тепер враження. Варт зазначити, що у Ні...меччині та славянських країнах, де Ібсен перед війною був одним із стовпів репертуару, тепер уважають його пєси за „перестарілі“.

—о—

Сторінка без політики.

Молода американка на колесі від Кракова до Снятина.

В останньому числі відомого американського журналу „Нешонел Джеографікел Мегезін“ за червень знаходимо статтю молодої американки Доротеї Госмер „На колесі через Польщу“ До статті додані 38 ілюстрацій — знимки здебільшого авторки статті і дві мапи. Д. Госмер вибралася до Европи з наміром обіхати деякі країни на колесі, не рахуючися з часом свого побуту в деяких місцях, зовсім як ті мандрівники, що заробляють на прожиток продаючи листівки зі своїми фотографіями.

Очевидячки вона не їхала колесом через море, як думали деякі наші селяни. Спершу вона хотіла переїхати ногами від Генуї до Трієсту, але згодом змінила плян. Три роки вона добувала в Европі і вивчила поневолі з 12 мов для практичного вжитку. Вона каже, що навчилася теж їсти всяку всячину — навіть морські равлики зі смоктальцями, смажені на салі, навчилася спати на звичайній соломі і голоті на полі, після розкішних ночей у багатих пансіонах і готелях. Діставши лист від якогось доброго знайомого з Відня, вона виїхала туди, а звідти за 10 годин була у Кракові.

ПЕЙСИ, ПИРОГИ, ПЕЧЕНА ГУСКА.

Тут вона мала враження, що опинилася в якомусь фантастичному світі. Найбільше вразили її гранчасті вовняні шапки, пейсаті жиди і фіякри, що холіталися на своїх пружинах по міських каменях. У Кракові здивувало її, що так мало студентів володіє чужими мовами, що студенти бідні, що жидівські дільниці не змінилися від XIV. віку, далі суботній похід до синагоги, далі пропозиції вуличних „ґанделесів“ які хотіли відкупити від неї колесо. Велике місце в її споминах займають враження звязані з новими стравами: пирогами, кнедлями, ріжними мучними легумінами з сосами, шодом, підливою тощо. Вона не відмовила собі приемности зісти печену гуску у жидівськоу ресторані. Те, що в нас їдять деякі люди 5 разів денно — для неї ревеляція. Не менше відкриття зробила молода американка живучи довший час між краківськими студентами, якто вони вмішуються у політику і політикою переплітають свої студії. Дараба, на якій перевозили її колесо Дунайцем, збита нашвидку, зробила на ній сильне враження. Цікаве, що такі дрібні речі врізалися в її память живіше, ніж побут у копальнях Велички.

НАЙВЕСЕЛІШЕ МІСТО — ЛЬВІВ.

Від Рабки вона приїхала на колесі до Львова. Наближуючись сюди, вона відчувала „подих Сходу“. Львів це для неї найвеселіше місто з цілої Польщі. Академічна вулиця гуде живими розмовами, каварні теж, „горілка з канапкою“ — одна, дві, три розвязує язики. А який тут борщ: ще й з „ушками“ (ці „вуха“ названі по англійськи зовсім таксамо як ті, що носимо по обидвох боках голови справді виглядають несамовито в борщі!), а — холодна зупа з суниць — нечувана річ! У Сихові, коли один знайомий летун-старшина хотів її повезти на літаку, взяли її за шпигуна, бо вона не розставалася зі своїм фотографічним апаратом скрізь шукаючи за знимками. Ціле щастя, що мала при собі ріжні документи з урядовими печатками.

ПРАЗНИК У НИЖНЕВІ.

Зі Львова виїхала Госмерівна до Галича поїздом, де подивляла натовп з мішками, клунками, курятами, гусками і... пасажирами що билися за приступ до місць і за вихід з вагону. З Галича поїхала каюком до Нижнева, де попала на празник св. Петра і Павла. Мандрівничка зупиняє свій зір на вишиваних сорочках селянок, захоплюючися співом парубків на вулиці, смакує суниці. Після богослужби довідується про те, що таке греко-католицька церква. Торговий день у Коломиї з мітлами та горшками — романтичний. З Коломиї вона вибирається у прогульку на Попа Івана і стоїть зачудована у горах на тих місцях, де і досі залишилися сліди боїв — окопи з дротами. Вона не може уявити собі, як вояки могли тут воювати у хмарах. Ріжними плаями і вертепами по горах веде її малий гуцулик Микола аж до Жабя, по дорозі збираючи для неї дикі квіти та ягоди.

ГУЦУЛЬСЬКА ГОСТИННІСТЬ.

Американці доводиться ночувати в хаті гуцула. Цю ніч вона вважає цілою подією, бо має про гуцулів своєрідні інформації. Етнольоги твердять — каже вона — що гуцули це мішанина українців, поляків і румунів, їх мова утворена під впливом мов цих трьох національностей, а... підчас „метушливих періодів польської історії деякі збунтовані шляхтичі втікали у гори між верховинців і женилися з гуцулками. Ось чому деякі гуцули і досі мають... шляхотські прізвища. У Дземброні американка знаходить доказ нечуваної гуцульської гостинности. Жінка гуцула, в якого вона переночовує, їде вночі за конем, щоб гостя мала чим уранці вертатися до Жабя. На прощанні господиня запрошує її жестами, щоб вона залишилася в них назавжди замість доньки, яку вони поховали, дуже подібну до американки.

ДОТЕПНІ ПІДПИСИ ПІД ЗНИМКАМИ.

У Заболотові юрба обступила її як страхополоха, коли вона випитувала за хатою на нічліг. Їй ставили найбільше неймовірні питання: звідки вона їде, куди, кілько коштує її колесо, кілько вона має грошей і звідки їх має? В Устю вона купалася у Пруті з гуцульською Зорікою і навчилася лускати зерната соняшника. Вночі до її ліжка влізла у подушку мишка. Їй виворожили, що миш у подушці значить дивні пригоди. По Службі Божій [illegible] цевий парох частував її чаєм з чорними ягодами і тістечками. У Снятині найшли на неї знову думки про останню війну та ріжні переміни з кордонами.

Всі ці спомини написані звязко і діловo. Під удатними знимками нераз дотепні підписи. Нпр. під фотографією добре вигодованої молодиці з Коломиї, що стоїть з дитиною на руках: „Дитина реве, ноги в баби босі а вона всміхається“. Торговий день у „Новім Таргу“. „Четвер це бунт кольорів, крику та запахів“. Дівчина і хлопчина тягнуть вівцю на торг „Вівцю на торг уміють вести, але не вміють переконати її, що йти туди приемно“. Один гуцул оповідає своїм сусідам: „Бо бачите, в одній перегородці стайні стояв мій кінь, а колесо тієї американської дівчини зараз у другій!“ Худощава старша селянка тримає на руках добре вигодовану гуску, а під цим підпис: „Хоч сірачина в неї витерта, зате гуска товста“. На одному возі їде багато гуцулів: „Там, де вози рідко їздять, там один везе багато пасажирів“.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Легкопадом зі стратосфери.

Щоб ствердити, що угорі понад поверхнею землі повітря щораз рідшає, не треба конче літака. Про це знає кожний альпініст. Хворим уже на невисоких горах бється скоріше серце та вони стають вражливіші. Коли повітря грає таку ролю на 1.500 м., щож діється на 5.000 і 10.000 метрів!

Цими і подібними дослідами зайнявся „Інститут медичних дослідів летунства“, що повязав медицину з технікою. Одна виясние причини, в яких нормальна, здорова людина навіть на значній висоті обійдеться без припадку, друга використує це багатомозними, технічними винаходами.

ВІД 450 М. ДО 17.000 М.

В 1900 р. рекорд у височінь стояв ледви на 450 м. Але вже у світовій війні летунство сильно розвинулося і повним кроком пішло вперед. Місяць за місяцем приносив нові рекорди, поки італієць, летун Пецці не пролетів межі 17.000 метрів. Коли подумаемо, що на висоті 11.000 метрів температура сягає — 50° C, а тиснення однієї пятої атмосфери щойно тоді зрозуміємо труднощі такого лету. Ще перед холодом можемо легко охоронитися. Електрично огрівані одяги є досить доброю зброєю. Але рідке повітря не можна так легко побороти. Вже Пікард збудував до свого лету у стратосферу алюмінiову замкнену кулю, де було нормальне тиснення атмосфери. Подібно зробив і Пецці. В його бальоні була щільно замкнена кабіна, що витримувала тиснення зі середини, навіть у ледовій стратосфері.

ВИДЕРЖЛИВІСТЬ ЛЮДСЬКОГО ОРГАНІЗМУ.

Учені і винахідники не вдоволилися новими рекордами, що їх осягали люди спутані в алюмінiовій клітці. Почали пробувати до якої висоти може летіти здорова людина не втягаючи маски з киснем. До 3.000 м. здоровий мужчина не відчуває ніяких заворушень в обігу крови і перешкод, щоб володіти органами. А від 4.000—5.000 м. починають ділати „резервові“ сили організму. Подібно, коли на шпилі гори втягнемо гірське повітря і стримаємо на хвилину віддих. Але від 4.000 метрів мусить летун втягнути маску з киснем, коли хоче продовжати свою подорож щораз вище...

Професор Струггольд висвітлив цікаву фільму, що ілюструє „лет“ крілика з положення моря до межі атмосфери. Крілика замкнули до спеціяльної клітки і витягнули повітря, так що тиск в середині відповідав по черзі ріжним висотам. До 3.000 м. крілик почувався цілком добре, потім був трохи неспокійний, скоріше дихав, а навіть положився на долівці. При 9.000 м. було так мало кисня, що він дістав сильні корчі, але „лет“ свій витримав таки до 12.000 метрів. Потім впущено скоро повітря, а по двох мінутах крілик був цілком здоров і навіть зі смаком почав гризти капусту.

Подібні досліди роблено також і з людьми. Цікаво було знати, яка є витревалість людського тіла. На значній висоті, людина, що переводила на собі експеримент відірвала від уст препарат з киснем. Якийсь час можна було ще летіти і без відповідного препарату. Виявилося, що людина має в собі т. зв. „часову резерву“. Навіть на висоті 9.000 метрів вона така велика, що при утраті пляшки з киснем можливий ще рятунок.

РАТІВНИЧИЙ СКОК.

Одному летунові трапився нещасливий випадок. На межі стратосфери він випустив пляшку з киснем. Він мусів рятуватися скоро. Скільки часу йому залишилося це він знав. Він скоро вирахував: чи має скакати повиснувши під шовковим дахом отвертого легкопаду, чи має розпочати наполовину скоріший лет зі замкненим легкопадом. Він рішився на цей другий. Шалений скок тривав тільки секунди, поки [illegible] густішому повітрі не потягнув за шнурок і [illegible] залопотів широкий дах легкопаду. Він був урятований.

З нім. Ю. Кекіш.

Зі срібного екрану.

Відома фільма Уолта Діснея „Білосніжка“ принесла від 25. грудня 1937 (дня прем'єри) 260 мільйонів франків доходу. Англійська цензура заборонила у себе совітську фільму з протифашистівською тенденцією п. з. „Професор Мамльок“, виходячи з того, що при нинішніх настроях не треба давати приводу для прилюдних політичних демонстрацій.

У Берліні вийшов розпорядок, що артисти не можуть мати при собі жінок, що дбають за їх зверхній вигляд: одяг, характеризацію, тощо. Останній кіновий артист, що міг користуватися поміччю такої асистентки був француз Жіль Беррі, що недавно вибрався до Берліна на виступи, не знаючи нічого про ню заборону.

В Англії заборонили велику фільму п. з. „Антант кордіяль“ (сердечний союз), що зображає англьо-французьку дружбу двох [illegible] жав. Фільма зроблена на підставі книжки Моруа „Едвард VII.“ Хоч при ній допомогло англійське посольство в Парижі і англійська королівська пара бачила її на [illegible] ному сеансі, проте публика в Англії її не [illegible] бачить, тому, що згідно з неписаним законом: англійською традицією, не вільно показувати на сцені осіб з королівської родини з останніх трьох поколінь. Іншими словами сучасний англійський король міг би [illegible] побачити на екрані тільки свого прадіда. Цікаво, що англійська цензура дозволяє висвітлювати фільму в англійських колоніях і домініях, куди традиція Альбіону не сягає.

НОВИНКИ

11
ЧЕРВЕНЬ

НЕДІЛЯ

Ст. ст. 29. травня 1939.
Нед. 2. по Сош. Пр. Св. Евхаристії.
Лат. 2. Нед. по Зел. Св., Варнави.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.32.
Місяць: схід — 0.25, захід — 13.20.

Завтра: 12. червня. Понеділок
Ст. ст. 30. травня 1939.
Ісаакія, Богдана.
Лат. Онуфрія.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.33.
Місяць: схід — 0.49, захід — 14.26
Післязавтра: 13. червня. Вівторок.
Ст. ст. 31. травня 1939.
Єремії ап.
Лат. Антонія з П.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.34.
Місяць: схід — 1.15, захід — 15.38.

— **Гарне футро кримське — це золото.** Набудете його у нас, тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46. 1430 а —?

— **Батьки дітям!** Найкраща та найдешевша нагорода за поступи в науці це фотографічний апарат з одинокої української фото-крамниці Еконп, Львів, вул. Сикстуська 29, тел. 203-30. 747 1—2

В українській кооперативі „АРХО", одержите готові меблі. Поручаємо: спальні, їдальні, кухні, комбіновані кімнати. Памятайте: „Архо", Львів, ул. Красіцких 18, тел. 272-04. —30

— **Найкраще перевезе ваші меблі і домашне** урядження **„Гарма"**, спед.-перевозова коол. Львів, Задвірянська 20, тел. 111-21. Меблеві вози, фахова обслуга, дешеві ціни. 1065 —8

— **Зарицька** поручає в Ямній, біля Яремча, вілля Русалка, гарні, соняшні кімнати з цілоденним утриманням та поодинокі снідання, обіди і вечері дешево від 10. червня. За інформаціями звертатись до 10. червня: Львів, Молода Громада, Косцюшка 1а, від 10. червня Ямна. 1121 —2

— **Для укр. громадянства одинокий укр. кооп.** ресторан „Гастрономія" у Львові при вул. Костюшка ч. 3. поручає здоровий та смачний харч і напитки. Окрема кімната на товариські сходини. 904 —2

— **Пансіон „Vita" в Черчі** поручає В. П. Лікуючим гарні, сонячні комнати зі здоровим і смачним харчем, та доброю обслугою. Ціни приступні, а в 1. і 3. сезоні значно знижені. Стефанія Кравичева, вдова по священнику. 1090 —8

— **Ворохта — це найгарніше літнище в долині Пруту.** Кожний українець памятає, що істнує там першорядний український пансіон під Матірю Божою під управою Т. Дмитеркової в прегарнім городі-парку над Прутом, який запевнить Вам, що лише там проведете якнайкраще відпустку і літний відпочинок. **Знаменитий харч і приступні ціни!** 1143 -11

— **Скрипковий вечір** молоденької скрипачки Лесі Деркач відбудеться в неділю 11. червня в год. 7.30 веч. в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові. В програмі твори: Баха, Баццінія, Венявського, Мендельзона та ін. і українські: Барвінського, Гайворонського, Людкевича і Москвичева. При фортепіяні проф. М. Байлова. Вступ за програмкою. 1181 —2

— **Українська робітня корсетів** виконує ортопедичні корселети, пооПераційні та всілякі станики. Довголітня практика віденської фірми. Маруся Ткачишин, Львів, Ринок 39. I. пов. (через ганок). 1044

— **Перша оперова вистава „Евгена Онегіна"** Чайковського (майже в цілости) і 3-тої дії „Аїди" (сцена над Нілем) Вердія, виконана силами оперових клас і смичкової оркестри та хору Вищ. Музич. Інституту ім. Лисенка у Львові відбудеться в четвер 15. червня ц. р. у великій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові в год. 8 веч. Подробиці в афішах. 1192

— **Показ української моди.** У суботу 10-го в год. 18 стрічаються всі пані в жовтій салі Народного Дому. Радимо забезпечити собі місце, купивши білет у крамниці „Укр. Нар. Мистецтво" вул. Сикстуська 20. А кому їх не стане — бо кількість місць обмежена — може оглянути сам показ у неділю, в 12 год. в полудне.

— **Ширші сходини секції** аплікантів при С. У. А. відбудуться в понеділок 12. ц. м. в год. 19.15 **в новій домівці С. У. А.** при вул. Короля Льва ч. 17, I. пов. (давніше вул. Жолкевська). На цих сходинах м-р Марія Бабій виголосить реферат про пресовий закон. Приявність усіх членів секції обовязкова.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Є, чи нема?!

Відбулися вибори до маґістрату. Як вони відбувалися і які вони були — про це хіба вже досить усім відомо. З українських кандидатів не перейшов ні один, що перейшло найсміліші сподівання не тільки „Слова Народового", чи СПОС-у, але й самих виборчих комісарів. Просто не вірили люди, що виборча машина так справно буде працювати. Був щоправда маленький дефект по дорозі, коли люди почали провірювати списи виборців і вийшло, що паненка Ікс чи паненка Зет відмовила права голосу кільком тисячам виборців з українськими назвищами, але це швидко направлено і машина покотилась далі. Якийсь непересічний механік витолкував кому слід, що такий дефект шкодить машині, а й без нього можна голосувати за когось.

Голосування відбулося і тоді люди довідалися, що вже за них хтось голосував і навіть ловили за полу таких „арабів", але ніхто не помагав притримувати і „араби" спокійно йшли до іншого виборчого льокалю сповняти далі свій громадянський обовязок.

Ніхто з українців не вийшов і тому „Слово Народове" могло з чистою совістю написати: „Нема у Львові українців".

Самі не здаємо собі справи, як впливає на людську психіку постійна пропаґанда. Що вчора виглядало смішне, нині вже тільки занадто сміле, а завтра... „хто його знає?!" Підпадаємо мимовільно під вплив не тільки історичних підручників у школах, але й часописних свистків у житті. Адже тому десять років про поляків-грекокатоликів писав тільки „Ґрекокатолік", якого навіть свої поважно не брали, нині про них пише навіть „Політика". Тому кілька років не брав ніхто поважно справи ревіндикації загумінкової шляхти — нині кс. Мйодоньскі говорить про два міліони зукраїнщених шляхтичів (раджу взяти під увагу: 2 міл. шляхтичів плюс півтора міл. римокатоликів плюс греко-католики-поляки плюс жиди!).

Коли „Слово Народове" написало, що нема у Львові українців, я першого дня сміявся, другого дня думав, а третього серіозно зажурився. Може й справді стільки їх, що урядовців по інституціях! А це — правду сказавши — капля в Полтві!

На щастя для мене уладила „Рідна Школа" Свято Молоді. Не на площі „Сокола", бо там уже інша таблиця і інший замок при брамі, але на „Луговім Городі", де ще і таблиця і ключ ті самі. Живу недалеко, то й міг обсервувати від ранку до вечора рух учасників на площу і з площі.

Шановні Панство! Народ плив і плив і плив, мов річки до ставу. Наповнив площу, розлився по сумежних горбках, а багато відійшло, бо не було вже де влитися.

— Попатжцє іле іх єст! — говорив якийсь львовянин.

— І то з самеґо тилько Львова! — додавав дивуючись другий.

— Помисьль пан! Звикла школьна імпреза!..

— Бендзє якіх дзєсенць тисенци. А „Слово Народове" пісало...

— Е, прошен пана. Цо сен дзісяй нє піше!..

— Так, так. Піше сен, же іх нема, а оні сен родзон і родзон.

Стояли, говорили, кивали головами — вони в одну сторону, а я в другу.

А може ні вони, ні я не мали рації?! Може у Львові живе якесь незнане племя, що час до часу „грає" українців на всяких імпрезах, а як прийдуть вибори голосує на Озон чи ендеків...

Хто його знає?!...

Галактіон Чіпка.

ПОВІДОМЛЕННЯ

— **Дітвора дошкіль Т-ва „Українська Захоронка" у Львові** запрошує всі львівські діти і своїх старших друзів та опікунів на веселий ранок п. н. „Сміється сонічко до нас", що відбудеться в неділю 11. червня ц. р. в салі театру Ріжнородностей в год. 12.30 вполудне. Музика й танки, хороводи й пісні у виконанні дошкільних дітей будуть справжньою насолодою та естетичним дозвіллям для молодшої і старшої публики. Карти вступу можна набути в неділю від 10. рано при касі театру.

— **Ювілейна проща зі Львова до Зарваниці.** Український Католицький Союз орґанізує в днях 28. і 29. червня ц. р. першу прощу зі Львова до Зарваниці з нагоди ювілею 950-ліття хрещення Руси-України. Подорож залізницею зі Львова до Підгаєць 6 зол. (в обі сторони), переїзд возом до Зарваниці (16 км.) по 1 зол. від особи. Зголошуватися і складати 6 зол. до 14. червня в місцевому парох. уряді або в канцелярії Українського Катол. Союзу, Львів, ул. Японська 7, II. пов., тел. 294-56 (год. 9—13). Білети будуть висилані перед 26. ц. м.; вони уповажнюють до 50% знижки білету на просторі 80 км. від Львова. Порядок прощі: дня 28. ц. м. в середу рано в 7. год. збірка на площі св. Юра, архиєрейська Служба Божа і похід на головний двірець. Коло 8. год. віїзд з гол. двірця; коло 12. год. приїзд до Підгаєць, звідки пішки або возами до Зарваниці. В четвер 29. ц. м. коло 12. год. поворот до Підгаєць і коло 8. год. поворот до Львова.

— **Руханковий показ „Сокола IV." у Львові** відбудеться в неділю 11. ц. м. в год. 7-ій вечором на власній площі при вул. Крупярській ч. 12 з такою програмою: звіт, промова, дефіляда, вправи вільноруч побратимів, вправи пластиками посестер, доліккові вправи побратимів, вправи на дручнику, вправи обручами, вправи на коні, на лавчині і на поручах, вправи зі скринями, вежі і народній танок. На випадок непогоди показ відбудеться в чергову неділю 18. ц.м.

— **Вистава образів В. Ласовського** зачинається 11-го ц. м. в год. 11-ій зранку у музею НТШ. З цієї нагоди на цей день призначене пояснення образів і балачка на мистецькі теми для гостей.

— **Найгарніша купальня Львова** „Зелене Око" вже відкрита при вул. 22. Січня за Технічною Школою або вул. Зеленою ч. 62. Вступ 80 сот., для студентів і шкільної молоді 60 сот., у неділі і свята 1 зол. Білети на 10 разів і сезонові по зниженій ціні. Обильний буфет відкритий до год. 11-ої вночі. Ідеальне місце для відпочинку в зеленім парку з квітами. Вступ вільний на підвечірки і вечері. 1198

— **Бережанці матуристи** з 1889 р. зїжджаються у Львові 21. і 22. червня. На перші сходини запрошені бережанські товариші теж інших річників до „Шковрона", ул. Коперника 3 в год. 20 веч., де устійнять програму зїзду з прогулькою до Бережан. Зголошення та інформації на адресу: Антін Серафінський, Львів, ул. Обводова 21 і д-р М. Сальпетер, Львів, Сикстуська 17. тел. 239-69.

— **Перший іспит зрілости в гуманістичному ліцею СС. Василіянок у Станиславові** відбувся в днях 30. і 31. травня ц. р. Предсідником іспитової комісії був проф. української держ. муж. гімназії в місці, п. Олександер Бойцун. Першими абсольвентками ліцею є: Блавацька Лідія, Борська Іванна, Винар Емілія, Матковська Ірина, Похила Іванна, Пуляк Ольга, Харук Дарія. — Одну кандидатку репробували при письменному іспиті.

— **Іспит зрілости в дівочому ліцею „Рідної Школи" у Станиславові** відбувся в днях

5. і 6. червня ц. р. Іспитом проводив директор української муж. держ. гімназії Осип Левицький. Іспит здали: Боринець Наталія, Сивак Дарія, Скородинська Марія, Стефанишин Ольга, Гарасимович Іванна, Нагірняк Ірина. Одна кандидатка перепала при устному й одна при письменному іспиті.

— **Іспит зрілости в українській реальній гімназії в Модржанах коло Праги (в Чехії)** здало 9 абітурієнтів: Катерина Білецька, Юрій Бойчук, Йосип Вовк, Михайло Матовець, Федір Пурдеш, Роман Рихло, Оксана Січинська, Іван Тимофіїв, Антін Чопей.

— **Далі зривають українські вивіски.** В ночі з 2. на 3. ц. м. невідомі особи позривали українські вивіски: крамниці „Маслосоюзу" в Татарові (вже другий раз!) та Окружного Союзу Кооператив у Станиславові. Невідомі напасники позривали навіть українські вивіски з крамниці одного поляка у Станиславові недалеко ОКС.

— **Археольогічні розшуки Олександра Цинкаловського на Волині.** До Варшави наспіла вістка, що археольог кремянецького ліцею, заслужений український дослідник волинської старовини п. Олександер Цинкаловський, перевів земельні розшуки у с. Бодяки біля Вишнівця на Кремянеччині, закінчені небуденною знахідкою. На полі селянина Сергія Бондара викопав Цинкаловський кілька дуже цінних малих статуеток у дуже доброму стані. На думку археольогів знайдені статуетки походять з епохи майже 2.000 років перед народженням Христа. Знайдено їх у глибині 4-ох метрів. Як здається, цінний здобуток нашого археольога захочуть перевезти до одного з варшавських музеїв. — **КТВ.**

— **Нова церква на Пряшівщині.** Пишуть нам: Дня 14. травня ц. р. відбулося посвячення нової деревляної церкви в с. Нижні Комарники на українській Пряшівщині. Село Н. Комарники лежить коло дуклянського просмику по той бік Карпат, у межах сучасної Словаччини і заселене нашими свідомими лемками. Церкву посвятив пряшівський епископ Гойдич при асисті багатьох священників і при здвизі численних вірних. Проектував і доглядав за виконанням будови архітект Володимир Січинський. Церква великого розміру, трьохзрубна, з трьома банями — в типових формах українського стилю. Завдяки особливим конструкціям, що їх уперше вжито в модерному деревляному будівництві, в середині церкви досягнено великого, вільного простору з ясним і рівномірним освітленням. Деталі будови, як вікна, двері, піддашя, різьба, ковані хрести виконані в народніх, але змодернізованих формах. Церкву будовано цілий рік при дуже несприятливих обставинах. Велику заслугу в повстанні будови має місцевий парох о. Федір Пришляк. Церква побудована завдяки великій жертвенности місцевих селян, без ніяких державних субвенцій чи інших допомог. Жертви складала також місцева свідома частина інтелігенції.

— **Курси української мови для німецьких вояків.** Польська преса повідомляє з Берліна, що начальна команда збройних сил Німеччини ввела в армії обовязкове навчання чужих мов з доручення канц. Гітлера. До тієї акції притягнено „професійну групу знавців чужих мов". Характеристичне, що в останньому часі, крім навчання західніх мов та польської мови введено обовязкове навчання української мови, московської і білоруської. У звязку з тим переводять реєстрацію всіх, які знають чужі мови. Вони мусять обовязково зголоситись в реєстраційному бюрі при Курфірстендам 86 і там їх відповідно сеґреґують по іспитах. Це — як на теперішне положення та політику Німеччини — незвичайно багатомовний розпорядок німецької військової влади, трактують військові чинники як „дуже пильний".

— **Станиславів дістане Дирекцію почт і телеграфів.** Повідомляють, що в найближчому часі у Станиславові створять Дирекцію почт і телеграфів. Уже підшукують відповідний будинок для тієї установи. Є чутка, що в липні Станиславів дістане назад Дирекцію залізниць, яку перед кількома роками зліквідували.

— **Нову станицю поліції в Хомчині пов. Косів** відкрили з днем 1. червня ц. р.

— **Львівська хроніка.** В пятницю рано скочила з третього поверха на подвіря 24-літня Людвика Блехерівна при вул. Пекарській ч. 11. У важкому стані відвезли її до шпиталю. Причина самогубства невідома. — Минулої ночі вибухла пожежа в пивниці при вул. Королеви Ядвиги ч. 18, де згоріла солома і сміття. Пожежна сторожа зльокалізувала вогонь. — При вул. Рутовського А. Янчишин наїхав на Я. Шльосберга, який важко Янчишин наїхав на Якова Шльосберга; який важко потовкся. — На Личаківському цвинтарі застрілився Тадей Маріян Вісневський, 25-літній підпоручник резерви, зредукований урядовець Скарбового Уряду в Копичинцях. — У польськім академічнім домі при вул. Піярів 33 застрілився студент II-го року прав Франц Яворський. Причина самогубства — мабуть неуспіх при іспиті.

— **Повісив свого суперника на платві.** В Яслиськах пов. Городок селянин Василь Курницький стрінув у своїй хаті 34-літнього Андрія Жеребецького на любовних сходинах зі своєю жінкою. Схвильований чоловік схопив свого суперника і повісив його на платві в сінях. Жеребецький був би згинув, якби не його любка Курницька, яка відрізала шнур. Жеребецького відвезли у важкому стані до шпиталю. Поліція арештувала Курницького за намагане вбивство.

— **Перекидаються жидами мов мячиком.** Варшавське „АБЦ" пише: В останньому часі німецька влада почала енергійно виселювати жидів. В понеділок приїхав до Збабжа спеціяльний поїзд, переповнений примусово виселеними жидами, яких вечором перевела німецька прикордонна сторожа під загрозою розстрілу через кордон відобравши від них раніше німецькі документи, щоб польська влада не могла опісля устійнити державної приналежности. Про приїзд поїзду довідаольська влада у вівторок вночі, коли то притримали на кордоні 72 жидів. Притримані майже всі були німецькими громадянами і лише декілька мали сумнівне громадянство. Їх перегнала назад прикордонна сторожа до Німеччини, але німецька сторожа не дозволила вертатись до глибини краю і під загрозою зброї змусила залишитися на полях недалеко кордону. Цілу ніч пробували обдарувати нас 2-тисячною юрбою жидів, але прикордонна сторожа не допустила до цього. У вівторок вранці почалася наново ціла історія. Вечором почали переганяти жидів під загрозою зброї. В цих умовинах — за-

ваняє „АБЦ" — служба прикордонної сторожі доволі тяжка, бо важко берегти не вживаючи зброї, щоб не допустити жидів до Польщі. „АБЦ" радить освітлювати сильними рефлекторами прикордонну смугу, щоб улекшити завдання прикордонній сторожі. На кордоні кружляють поголоски, що це перша спроба перекинути жидів до Польщі. На випадок успіху Німеччина задумує виселити в той спосіб 50.000 жидів до Польщі.

— **Таємна пожежа божниці.** В ночі з 4. на 5. ц. м. вибухла другий раз пожежа в синагозі у Витковицях к. Моравської Острави. Пожежа знищила уладження синагоги та одну вежу. Причини пожежі поліція покищо не устійнила.

— **Пожежа двох фабрик.** В ночі зі середи на четвер вибухла пожежа у великих фабриках рибних консерв у Фольсей недалеко Берґен у Норвеґії. Вогонь знищив усі будинки та фабричні уладження і перекинувся на недалеку ферму. Матеріяльні втрати сягають 1 міліон корон. — Минулої ночі вибухла пожежа у фабриці Фукса в Лодзі, де загорілася від надмірної теплоти бавовна в сушарні, звідкіля вогонь швидко поширився по цілій ...иці. По двогодинній рятунковій акції 4 відділи пожежної сторожі вгасили пожежу. Матеріяльних втрат покищо не устійнили.

— **Австралія цікавиться расовою приналежністю еміґрантів.** Австралійський уряд рішив, щоб усі еміґранти, які не є британськими громадянами, подавали свою расову приналежність. Кожний еміґрант, який схоче приїхати до Австралії, мусить зложити заяву, чи є жидом чи арійцем.

— **Траґічні наслідки летунської катастрофи.** Минулої середи німецький військовий літак підчас вправ над містом Гольнґавзен у... пав на дах одного з домів і спричинив пожежу, що знищила 12 сусідніх домів. Крім трьох членів залоги підчас пожежі згинули ...ри особи, 6 було важко ранених, коло 100 легко ранених.

— **Шведське військо помагає гасити пожежі лісів.** У північній і середущій Швеції панують від кількох днів великі спеки, що спричинили пожежі лісів у кількох місцях. На рятунок пожежній сторожі поспішило військо. Більша частина шведських полків у постійному поготівлі. При гашенні пожеж бере участь кілька тисяч вояків. Положення в деяких лісах наслідком спеки дуже поважне.

— **Катастрофальна пожежа друкарні.** У бретонськім місті Сен Бріє вибухла минулої ночі велика пожежа в одній з друкарень, що потягнула за собою катастрофальні наслідки. Підчас рятункової акції пожежної сторожі вибухло кілька бутель з азотом, якими затроївся начальник пожежної сторожі, 4-ох членів цієї сторожі і власник друкарні. Дальші чотири особи відвезли до шпиталю у безнадійному стані. Крім того 10 осіб є легше ранених.

— **Акція проти нелеґальних еміґрантів.** Міністерство внутрішніх справ рішило перевести контролю всіх чужинців, які приїхали до Мексику, щоби провірити, хто з них приїхав нелеґально з метою залишитись у Мексику на постійний побут. У даному випадку йде про особи, які приїхали до Мексику як туристи, щоб осісти на постійний побут і відкривають підприємства.

— **Справлення помилки.** У 129. числі „Діла" ...ст. 4. у статейці „Загальні Збори Т-ва „Український Фонд Воєнних Вдів і Сиріт" у списі нововибраних членів Управи видруковано помилково м. ін. „д-ра С. Годованця" має бути „**д-ра С. Годованого**".

Зі судової салі.

ЗА „УКРАЇНІЗУВАННЯ" ПРІЗВИЩ.

Хвиля метрикальних процесів не минула і Миколаївщини. У днях 5. і 6. червня ц. р. на виїздній сесії окружного суду зі Стрия відбулися 2 такі процеси в городському суді в Миколаєві н. Дн.

Дня 5. ц. м. ставав перед судом о. Леонід Богдан (2 ім) Щирба, сотрудник у Демні, проти якого прокуратура у Стрию зложила аж три акти обвинувачення, а саме: 2 за провину зі ст. 3? кк. себто за „українізування" прізвищ в метриках та „українізування" прізвищ дітей у виказі предложенім шкільному інспекторові у Стрию та за провину зі ст. 187 і 291 кк, себто з перероблювання прізвищ на українське.

Дня 6. ц. м. відбулася розправа проти о. Теодора Серанта, пароха у Волі Великій, теж за провину зі ст. 287 кк, себто „українізування" прізвищ.

В обох випадках підсудні боронилися тим, що діяли в найліпшій вірі, бо прізвища осіб, які їх подає акт обвинувачення і до того тієї самої родини, приходять у метрикальних книгах з давніх літ у ріжних формах: раз як нпр. „Маційовскі", а другий раз як „Мацієвський" і т. п.; знову у Волі Великій — „Дембіцкі", „Дембіцкий"; „Корецкі; „Корецкій". Тому підсудні, щоб узгіднити й остаточно устійнити як в дійсности звучать прізвища заінтересованих осіб, питали їх самих і на їх домагання списували з ними відповідні протоколи. І аж на такій основі вписували прізвища в метрикальних книгах. Дня 7. червня ц. р. проголосив судда присуди і засудив о. Леоніда Богдана (2 ім.) Щирбу за всі провини на кару 6 місяців вязниці з припиненням виконання кари на 5 років; о. Теодора Серанта засудив на кару 6 місяців вязниці теж з припиненням виконання кари на 5 літ.

В обох випадках боронив підсудних адв. д-р Володимир Злебський у Миколаєві н. Дн.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Окружний суд у Бережанах на виїздній сесії у Перемишлянах розглянув дня 5. ц. м. справу проти: 1) Стаха Когута, 2) Миколи Кривого — обох з Войтіхович пов. Перемишляни і 3) Михайла Терещинова з Глібович за злочин державної зради зі ст. 97 § 1 кк.

Акт обвинувачення каже, що всі три підсудні належали до ОУН. Дня 7. березня ц. р. комендант Ян Кобза переводив ревізію у двох перших підсудних і тоді найшов „Історію України" — Івана Крипякевича, декальоґ та 12 прикмет життя українського націоналіста. Обвинувачення, конфіденційні вістки та „внутрішній звідун" виказав, що всі три підсудні належать до ОУН і що забрані книжки у двох перших підсудних підчас ревізії походять від підс. Терещина.

Акт обвинувачення вповні підтвердили поліцаї Ян Кобза, Валентій Мруз та Ян Войцеховський. Підсудні заперечили вину й виказували свою невинність, зокрема Терешин виказував своє алібі щодо часу, у якому мав дати книжки підс. Кривеневі. По розправі суд засудив двох перших на кару вязниці по 2 роки, третього на 3 роки вязниці з зачисленням арешту та відобрав громадянські права на 5 років. Трибуналові проводив Л. Польний, як возні засідали судді: О. Свистун та д-р Михайло Кульчинський, обвинувачував прок. А. Вежбіцький. Підсудних боронили адв. д-р Володимир ... з Бережан та адв. м-р Роман Гуглевич з Перемишлян. Усіх засуджених суд звільнив з арештів. Всі засуджені зголосили апеляцію.

20 СЕЛЯН ПЕРЕД СУДОМ.

У днях 1, 2, і 3. ц. м. бережанський окружний суд на виїздній сесії у Бурштині розглядав справу проти 20-ох громадян з Колоколина за злочин зі ст. 163 кк. (за збіговище). На лаві підсудних засіли: 1) Михайло Калина, 2) Михайло Савка, 3) Микола Саміла, 4) Олександер Гунька, 5) Дмитро Зобків, 6) Теодор Зобків, 7) Дмитро Озарків, 8) Андрій Фенина, 9) Ілько Попадюк, 10) Павло Колтун, 11) Михайло Попадюк, 12) Кость Ткачук, 13) Сенько Янкевич, 14) Павло Вудьчин, 15) Яким Мороз, 16) Анастазія Ткач, 17) Ярослав Джичка, 18) Антін Гунька, 19) Дамян Ткач і 20) Микола Лесів.

Акт обвинувачення закидував усім, що вони 31. січня ц. р. в год. 14, коли то податковий екзекутор Владислав Лінарда мав перевести в громаді Колокольники ліцитаційну продаж рухомостей, щоби стягнути залеглий податок і коли то при ліцитації зявилися Й. Зігель, Й. Коздронь, Станислав Кудлач, М. Вісьньовський, Владислав Бедка, Станислав Ненич і Людвик Пшивенда — тоді підсудні та інші односельчани збіглися і почали кидати каміня на згаданих купців. Вкінці декого зі згаданих купців підсудні таки побили, забираючи в декого дрібні квоти на суму коло 800 зол.

Чергового дня поліція притримала всіх і всі вони від 1. лютого до 5. квітня ц. р. сиділи в арештах в Бережанах. Підсудні заперечили вину. На свою оборону покликали коло 150 свідків, які виказали вповні невинність підсудних. По розправі суд засудив **1) Михайла Калину та 2) Михайла Савкова за провину зі ст. 163 кк на кару вязниці по 18 місяців, 3) Миколу Самілу та 4) Андрія Фенина на кару по 15 місяців вязниці, 5) Анастазію Ткач на 1 рік вязниці, 6) Ілька Попадюка, 7) Павла Колтуна і 8) Костя Ткача на кару по 10 місяців вязниці, 9) Якима Мороза на 9 місяців вязниці, 10) Олександра Гуньку на 8 місяців вязниці, 11) Михайла Попадюка та 12) Дмитра Зобкова по 6 місяців вязниці.** Інших підсудних суд увільнив від вини і кари. Всім засудженим суд зачислив до кари слідчий арешт. Розправу провадив судя **Л. Польний**, обвинувачував підпрок. **Ціммер.** Підсудних боронили адвокати: **Ст. Трач, д-р А. Ліщинський, і д-р О. Скульський з Бурштина.**

Засуджені зголосили апеляцію

З театру.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР ІМ. КОТЛЯРЕВСЬКОГО: „ТОПОЛЯ"

сценічний образ в 3 яви за Т. Шевченком. Інсценізував Меріям-Лужницький, музична обробітка Орленка-Прокоповича. Премієра в Тернополі.

В останньому часі було у нас кілька спроб інсценізувати літературні твори наших письменників для театрального вжитку. Були це спроби знайти вихід із завороженого кола нашого небагатого театрального репертуару. Одначе ці інсценізації по одноразовому обїзді по краю, сходили з репертуару. Це були тільки тимчасові ефекти, сценічні ефемериди. Така мабуть доля й інсценізації „Тополя", яка не має даних утриматись, як тривке надбання нашого репертуару.

Інсценізація „Тополя" основана на відомій Шевченковій баляді. Є в ній також ремінісценції з інших Шевченкових баляд: „Причини" й „Утопленої". Цілість складається з 3 яв. У першій бачимо образок темпераментного життя молоді в українському селі. Контрастом до цієї веселої молоді є сільська дівчина Галочка (М. Слюзарівна), що мов причинна блудить, виглядаючи свого милого. Мати (Л. Сердюкова) хоче видати її за багатого заміж, але вона радше воліє смерть, ніж вийти за нелюба. Наслухавшись пісні кобзаря (Б. Паздрій) про злу свекруху і невістку, що перемінилися в дерева, та оповідання про лісову чарівницю, яка має зілля на всяке лихо, вона викрадається в глуху північ до старої відьми по лік на своє горе. Друга ява — це гарна казкова картина ночі в лісі, де дерева (трансформовані люди) з собою розмовляють (козак—явір, свекруха—верба, пара коханців—кущ калини) і лісовики та мавки виводять свої танки. В цьому царстві збирає чар-зілля стара чарівниця (п. Степова). До неї приходить Галочка і дістає зілля, а випивши його, перемінюється в тополю. В третій відслоні на тому місці, де за ніч виросла струнка тополя, збираються знову хлопці і дівчата, чумаки, вдова Василиха, кобзар і чабан та розповідають собі про дивну долю Галочки-тополі.

Майже ціла інсценізація — це гуртові сцени. П. Слюзарівна відіграла дуже добре ролю причинної дівчини. Паздрій, як кобзар, своїм голосом (у співі) не нагадував старого дідугана, якого грав. Добре використано мандрівку чумаків, які приносять відомости про милого Галочки. У третій яві хор (уривок з опери Лисенка „Утоплена") не опанував ще гаразд композиції.

Інсценізувати такого ґеніяльного поета, як Шевченко, тяжко і краще з ним не суперничати.

Декорації Боровика — це окраса інсценізації. Орхестрою диригує вправно Е. Цісик. Інсценізація реж. Блавацького. **оскол.**

✝ Посмертні згадки.

О. СИЛЬВЕСТЕР ВОЯКОВСЬКИЙ,

почесний радник Митрополичої Консисторії, ювилят, парох у Богданівці, новосільського деканату, член та організатор ріжних установ, один з найстарших передплатників „Діла", упокоївся 2. червня ц. р. в 77. році життя і 52. році священства.

І знову згасло життя одного з передових громадян галицького Поділля. Сумно прогомоніли дзвони з богданівської дзвіниці і змішані з хлипанням рідні й парохіян понесли ген далеко сумну новину: умер, покинув нас наш сизий голуб, наш соловій, незгнутий характер, чистий як кришталь.

Бл. п. о. Сильвестер Вояковський уроджений у Підгайчиках р. 1862, рукоположений 1887. р., душпастирював в Ілавчі, Шельпаках, Волі Великій та від 12. IV. 1890. р. в Богданівці аж до нинішнього дня. Коли майже пятьдесять років тому о. В. прибув до парохії Богданівка, застав у селі читальню Качковського і кілька коршем. З молодечим запалом взявся він до тяжкої праці. Не було перепони, котрої своєю посідівністю не поборов би. Гарним голосом та ще кращими проповідями притягав до церкви тих, котрі передше оминали її. В короткому часі став о. В. гордістю парохіян, бо не було в околиці відпустів чи празників, не було місії, на котрих він не проповідував би. Ще більше заворушилося село, коли о. В. оснував в кінцем минулого століття мішаний хор, котрий під проводом Паздрія, відтак Атаманюка розворушив усю околицю Богданівки. Небавком стала наглядна переміна в парохії. Основано читальню „Просвіти" і читальня Качковського раз на все перестала істнувати. Повстала і читальняна крамниця. В церкві основано братство тверезости, згодом і Братство Найсв. Тайн. Почали пустіти коршми. Дійшло до того, що о. В. перед світовою війною кермував політичним життям усієї Підволочищини і багато перемог перехилив на нашу сторону своїм мудрим і тактовним поведенням, за що нераз мусів і потерпіти. Але кожний знав, що о. Вояковський не вміє гнутися перед порогами можних цього світа і тому позискував собі довіря своїх та пошану чужих. В праці для церкви і народу не знав, що значить бути перемученим. Коли перед війною в Підволочиськах жиди купили старий костел, він ще в ту саму ніч зібрав міщан і рішив відкупити його від жидів на церкву. В цей спосіб Підволочиська мають свою гр.-кат. церкву, якої там було дуже треба.

В часі світової війни о. В. організує УСС. Та вже в перших тижнях війни Богданівку займає московське військо і видає засуд смерти на о. Вояковського. Та парохіяни сховали свого батька і не зважаючи на побої і погрози, не видали. Після кількох тижнів прийшли інші московські війська і тоді о. В. явно сповняв свої обовязки та особливо в проповідях ревно боронив гр.-кат. обряду, так, що там не було ані одного переходу на православія. А коли Митрополита Андрея вивезли в Суздаль, о. Вояковський пише лист до царя що його підписало ще сімох священників, які разом з о. Вояковським

просили взяти їх у Сибір на закладників за Митрополита, котрого просили звільнити. Цей лист доручив цареві власноручно гвардейський полковник Емеліянов. Коли ж після московської інвазії прийшов до о. Вояковського офіцер австрійської жандармерії, щоб притягнути до відповідальности деякі одиниці, які за московських часів прискаржували покійника московській охрані, о. В. з сльозами в очах виблагав прощення для непрячих. І таким був аж до смерти та потягав і інших за собою своїм прикладним і чесним життям.

Коли о. В. кінчив 50 літ священства, Богданівка доказала, що добре розуміє, що таке вдячність. Маніфестація і академія в честь пок. Ювилята була наглядним свідоцтвом привязання і безмежної любови парохіян до свого пастиря. А коли дзвони в минпятницю заплакали за своїм парохом-дідусем, заплакали всі парохіяни від малого до старого і через приходство перейшла вся парохія. Гірко прощалися парохіяни зі своїм довголітнім парохом. З окраси села, з величавого Народнього Дому, який повстав великими заходами о. В., сумно лопотів великий чорний прапор. Ціле село зібралось при могилі Покійника і востаннє устами свого промовця прирекло Йому йти завжди тими дорогами в житті, якими йшов він.

Тернистий шлях перейшов Ти, наш Незабутній Пастирю — нехай наша земля, яку Ти так любив, пером буде Тобі!

Парохіянин.

ДОПИСИ.

СТАНИСЛАВІВ.

Ювілейний день 4. червня ц. р. з нагоди 30-ліття заснування шкіл СС. Василіянок у Станиславові пройшов із помітним успіхом. У довгому поході парами на архієр. Службу Божу в катедральній церкві прийшло було багато і колишніх учениць заведення, що в числі 90 старших і молодших пань поступали за нинішніми ученицями від 1. кл. вселюдної школи до останньої класи ліцеальної. Після Служби Божої з відповідною проповіддю Кир Івана, єписк.-помічника, про ролю Церкви в розвитку нашого шкільництва, відбулися в 11 год. як друга точка загальної програми товариські сходини колишніх учениць разом із учительством. Мила товариська гутірка протягнулась аж поза 13. годину. Після полудня відкрито в шістьох просторих салях школи виставу ручних робіт і рисунків учениць вселюдної школи, гімназії та ліцею вкупі з показом праць і витворів учениць курсу домашнього господарства. Вартість експонатів, їх розміщення та організація вистави залишають у цілості дуже гарне враження. Підкреслити треба цінну збірку ручних жіночих робіт і вокрема досягнення дуже малої скількости курсанток за весною вісім місяців науки. Нарешті як остання точка в програмі ювіл. дня відбулася в 7. год. вечора святочна академія у прекрасній залі заведення, приміщеній у новодобудованій другій частині величавого монастирського будинку з церквою. На програму склалися: 1) „Сей день" Бортнянського, 2) Промова на відкриття с. Софронії, 3) „Село" Б. Лепкого — Я. Барнича (хор), 4) „Пісня без слів" Мендельсона і Марш оп. 51 Шуберта (сольо фортеп. на 4 руки уч. 5 кл. вс. шк. Т. Голінатої і уч. III кл. (гім. І. Федевко), 5) „30-ліття школи" (декл. Л. Бойків, уч. 1 кл. вселюд. шк.), 6) „Веснянки" С. Людкевича (хор колишніх учениць), 7) „Короткий огляд минулого нашої школи" — реферат п. Карпинець-Чепигової, 8) „Соловейковий спів" Л. України — В. Безкоровайного (хор), 9) „Заквітчаний сьогодні науки храм" У. Кравченко (декл. І. Бернич, уч. IV кл. гім.), 10) Фантазія Ц-моль Й. С. Баха (форт. сольо п. І. Стебловської), 11) „Гагілки" (вивели уч. гімназії), 12) Кінцеве слово — дир. Г. Заморока та 13) „Наша пісня" (хор). Хорами а) учениць всел. школи, б) гімназії та ліцею, в) і колишніх учениць диригував проф. Я. Бернич, як усе: певно і вміло. Всі точки програми випали бездоганно, особливо подобались „Гагілки", виведені ученицями в народніх строях та обі декламації. Публики — духовної та світської — дуже багато. **Учасник.**

КОПИЧИНЦІ.

Свято свободи. Як кожного року, так і в цьому році Копичинці відсвяткували „Свято Свободи" богослуженням та походом з церковною процесією до двох памятників знесення панщини, що знаходяться: один у середмісті, другий на Баворівщині. В поході пересвітні ішли оо. Пельвецький, Рижовський та Чорняк, за ними дітвора „Рідної Школи" зі своїми учителями і велике число громадян. Внаслідок заборони адміністраційної влади похід не був зорганізований у чвірки, а громадянство само ще не відчуває потреби машерувати в рівних рядах.

Закінчення Маєвих богослужень відбулося в парохіяльній церкві 31. 5. п. р. звідки вечором в год. 7 вирушив процесійний похід до статуї Матері Божої, що стоїть на роздоріжжі вулиць Карасінського і вулиці, що веде на Калинівщину. Перед статуєю відправив о. Пельвецький молебен і опісля процесія, ввесь час співаючи церковні пісні, вернулась до церкви. Це закінчення зробило миле враження на наше громадянство, котре досі в різних церковних імпрезах виступало звичайно на площі коло церкви, що знаходиться на далекому від середмістя передмісті Гора. Такі процесійні обходи мають добрий вплив також на поглиблення релігійности серед парохіян та привертають іноли до нашої церкви також таких, що про свій гарний обряд внаслідок різних обставин забули.

КОЛОМИЯ.

„На широких степах України". Цю драму в 4-ох діях С. Чугайстера виставив вокально-драм. гурток при читальні „Просвіти" ім. М. Шашкевича 20. травня в салі Щадничої Каси. Дійство відбувається в українському селі в часах останньої революції; починається хвилюванням, яке спричинила абдикація царя Миколи II., пересувається через перший залив большевицької хвилі й кінчиться з відпливом тієї хвилі під натиском німців та січових стрільців. Драма побудована на старий лад (нагадує в дечому безсмертного „Гриця" з барвистими дівочими гуртами, Кузьомка наслідує навіть Дмитра-дириґента), але зміст новий, підклад ідейний, боротьба за душу темного сільського активу між імпортованою чужою розкладовою ідеєю та національною стихією (олицетвореною двома типами: Митрофана Матвєїча, большевицького комісаря та Грицька, австрійського воєнного бранця, потім старшини С. С.), позитивний вплив національної ідеї та її перемога — все те робить драму цінним набутком для сільсько-аматорського репертуару. Є в ній кілька чітко накреслених типів: Крім згаданих ще тип салдата-дезертира, який опісля перероджується в запального повстанця, дівчини, що служить національній ідеї на селі та другої, що йде за милим у повстанці і там мужньо бореться поруч із ним, є й тип старшого парубка в стилі Дмитра з „Гриця", який знаменито помагає авторові й режисерові виповнити порожні місця драми та вязати нитку дійства. Згадана вистава пройшла з успіхом. На перше місце вибилася п. Мерляківна (Оксана), якої гра була передумана й переконлива. Їй гідно сэкундував п. Коцюба (Кузьомка), безперечно помітний комічний талант. Добрий був і п. Тимчук у ролі Грицька, хоч як бранець дещо за поважний та за мало військовий. Переконливий був теж п. Р. Лудчак у ролі комісаря. Добре достроювалися до цілости пп. Янішин (сварлива мама Оксани), Михалевська (подруга Ганна), Марійчук (салдат Трохим), З. Лудчак (Свирид, батько Оксани), Білоскурський (Гордій), Юркевич (друга неподруга Оксани Приська), Чопацюк (селянин Мортко). Гуртові співи були добрі, хоч не обійшлось без менше й більше помітних пімих місць, головно в 4-ій дії, які треба почислити на рахунок треми, звичайної при премієрі. Танки були справді гарні. Зате пісні вимагали би дбайливішого виконання. Цілість залишила миле враження. Повна посвяти праця режисера Ол. Скалозуба та дбайливість провідника гуртка С. Паламарчука на зверхню форму (строї) дала новий позитивний вислід і заслуговує на признання. Одна заввага: Вистава повинна обовязково починатися в означеній годині, а не 5 чвертей пізніше. Неточність робить гуртові погану прислугу. Зачуваємо, що праця гуртка не обмежується на Коломию: Черкасенкову драму „Вельможна пані Кочубеїха" повторює гурток і в околиці в деяких місцевостях. Це дуже похвальне діло, бо та драма заслуговує на популяризацію, а дбайливе сценічне оформлення твору (про яке була вже згадка в „Ділі") вдоволить і вибагливого глядача.

„День Матері" в Коломиї. Заходом філії „Союзу Українок" у Коломиї відбулося тут у салі Народнього Дому „Свято Матері" (28. V). Невеличка саля заповнилася вщерть дітворою та старшим громадянством. Після досить довгого опізнення розпочалась академія рефератом, що його випрацювала Ліда Мох, а виголосила п. Гнатюкова. Відтак ішли декламації восіновані та збірні, хори і дві точки інструментальні. Всі молоденькі виконавці стануди на висоті своїх завдань, але передовсім слід піднести дбайливо підготований виступ дітей місцевої захоронки та вміло виконане „Ададжіо г-моль" Бруха п. Стефанівною. Однак загалом програма свята випала досить бідно; по-перше тому, що адміністраційна влада її сильно обкроїла, по-друге тому, що в ньому не взяла участи молодь середніх шкіл (за винятком акомпаніяменту фортепіянового) та наше позашкільне юнацтво. А дальше: чи не краще було б, якби свято матерям підготовляла молодь, а не мами самі? Один виступ, один вечір чи навіть один день у році жертвувати Нашій Мамі — невсипущій працівниці не буде певно за багато.

Я. А.

—o—

Спорт.

НАКОЛЕСНИЦЬКІ ЗМАГАННЯ ЗА ЧАШУ ОЛЕКСОВА.

В днї 8. 6. відбувся наколесницький біг за чашу бл. п. Олексова на трасі Львів—Жовква—Кам'янка Волоська—Львів (100 км.). На 15 змагунів біг скінчили тільки 10. З бігу зрезиґнував Степаняк, якому сільський віз поломив у ударі шприхи коліс. Бабій їхав майже до кінця біг і щойно на останніх кільометрах трапилася катастрофа. Опят, який їхав за Бабієм упав з ровером і своїм тягаром перевернув Бабія, який розбив собі зовсім руку. Опят поломив вильце роверу і розбив ціле липе. За той час Бабія минув Стопінський (Чорні), який прийшов на мету перший і Нойгебавер (Стшелци) — другий. Час переможця слабий, бо виносить 3:16,5. Бабій прийшов третій, Лата — пятий.

ПОДІЛЛЯ — СПАРТА 1:1.

Мистецтво юніорів.

ПОДІЛЛЯ — ЄГУДА.

В неділю відбудуться в Тернополі севвацйні змагання за мистецтво А-кляси Поділля — Єгуда. Ці змагання є завжди „клю" сезону.

ГОРИНЬ НА ШЛЯХУ ДО А-КЛЯСИ.

Рівне. Горинь—Чорні (Костопіль) 2:1.

Фінальні змагання за мистецтво Б-кляси вирішив Горинь у свою користь, промостивши собі шлях до А-кляси. Склад: Тетеря, Саблій, Козуб, Мельничук, Званевич, Симончук, Ілюк, Мозгов, Левицький I, Левицький II. і Кулій. Від 20 хв. Горинь грав в ослабленому складі. Ворота для Горині здобув Левицький I. з другого вільного та Ілюк, який у повному бігу стріляв до воріт із подачі Левицького I.

ТАБЕЛЯ Б-КЛЯСИ.

1. Горинь	4	8	12:2
2. Чорні	4	4	8:8
3. ОСП Шпанів	4	0	0:12

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТ НА БУКОВИНІ.

Довбуш-Чернівці—Ювентус Сторожинець 4:1.

МИСТЕЦТВА ЛІГИ.

Краків. Рух—Висла 1:0 (0:0).

Чернівці. Залізничники—Довбуш 2:8.

Садагора. Довбуш—Садагора 4:1.

ТАБЕЛЯ ЗА МИСТЕЦТВО ЧЕРНІВЕЦЬ.

1. Мунчіторил	12	19:5	[illegible]
2. Месіяшул Романь	12	17:7	[illegible]
3. Довбуш	12	14:10	[illegible]
4. Залізничники	12	12:12	[illegible]
5. Вікторія	12	7:17	[illegible]
6. Макабі	12	7:17	[illegible]
7. Борохав	12	6:18	[illegible]

СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

БУДАПЕШТ. **Італія — Мадярщина 3:1.** На цих змаганнях було 45.000 видців.

ПРАГА. **Прага — Берлін 2:0 (1:0).** Міжмістові змагання, які мали престіжевий характер, виграла Прага.

ЖІДЕНІЦЕ. **Австрія — Жіденіце 2:2.**

———

НОВІ КНИЖКИ Й ЖУРНАЛИ

КНИЖКИ.

Єп. Григорій Лакота: ТРИ СИНОДИ ПЕРЕМИСЬКІ Й ЄПАРХІЯЛЬНІ ПОСТАНОВИ ВАЛЯВСЬКІ В 17-18 СТ. Накладом Т-ва Єпархіяльна Поміч. Перемишль 1939. Вел. 8-ка, стор. 176.

Богдан Галайчук: БОРОТЬБА СЬОГОЧАСНИХ ГРЕКІВ ЗА ВОЛЮ. В додатку: В. В. Вильсон: Грецька боротьба у всесвітній поезії. — Ярослав Оршан: Теперішня Греція. Накладом Т-ва „Просвіта". Львів 1939. 8-ка, стор. 64.

Антін Медвед: СЛОВІНСЬКІ ЛЕГЕНДИ. Переклав Антін Лотоцький. Образки Антона Коваля. Львів 1939. Вид. „Світ Дитини". Дит. Бібліотека, ч. 219. Стор. 68, 16°.

МАЗЕПА. Збірник. Том II. Зміст: Б. Крупницький: Мазепа і шведи в 1708 р. (на основі споминів і листування сучасників). — Б. Крупницький: Шведи і населення на Україні в 1708—1709 рр. (на підставі шведських джерел). — Б. Крупницький: З донесень Кайзерлінга 1708—1709 рр. — Р. Смаль-Стоцький: Святиня Гетьмана І. Мазепи. — В. Біднов: Церковна анатема на Гетьмана Івана Мазепу. — О. Лотоцький: Справа правильности анатемування Гетьмана Івана Мазепи. — М. Андрусяк: Гетьман Мазепа як культурний діяч. — Б. Крупницький: І. Про старечий вік Мазепи. 2. Про дату смерти Мазепи. — В. Січинський: Слідами Мазепи у Галичині. — І. Сойко: Портрет А. Войнаровського. — О. Прицак: Гетьман І. Мазепа і кн. Анна Дольська. Праці Українського Наукового Інституту. Варшава, 1939. Вел. 8-ка, стор. 120.

БОГ І БАТЬКІВЩИНА. Католицькі читання. Видавництво ОО. Василіян у Жовкві. Жовква, 1939. 16-ка, стор. 28.

ЛІТУРГІЯ СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО. Праці Українського Наукового Інституту. Варшава, 1939. Вел. 8-ка, стор. 50.

ЛІТУРГІЯ РАНІШ ОСВЯЧЕНИХ ДАРІВ СВ. ГРИГОРІЯ ДВОЄСЛОВА. Праці Українського Наукового Інституту. Варшава, 1939. Вел. 8-ка, стор. 30.

ЖУРНАЛИ.

РІДНА ШКОЛА. Ілюстрований часопис для всіх. Львів, 15. травня 1939. Ч. 10. Рік VIII. Ст. 157-172. Зміст: В. З-ий: Берім печать його духа! — Рідна Школа в Хорові. — Ф. Коковський: Дарунок старої Ганни. — Н. Пендюк: Постава садівнички в часі праці з дітьми. — А. Гринович: Українська школа в Манджурії. — Читаймо твори Івана Франка. — А. Рачунь: Ми не хочемо йти утоптаним шляхом! — Л. Шанковський: За реформу української середньої школи! — Д-р М. Пушкар: Реформи шкільництва в Німеччині. — З життя Р. Ш. — Ріжні вісти.

УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО. Орган народнього вчительства Т-во „Взаїмна Поміч Українського Вчительства. Львів, 15. травня 1939. Ч. 10 (308). Рік XXVII. Ст. 129—164.

НОТИ.

Я. Ярославенко: МІСЯЦЮ КНЯЗЮ... Пісня на мішаний хор до слів Івана Франка. Муз. Накл. „Торбан", Львів. Ч. 93. Ст. 4. Ціна 60 сот.

Я. Ярославенко: НА СВЯТО МАТЕРІ. Легкі пісеньки на дитячий хор до слів У. Кравченко: 1) Шелести вам берізочку. 2) Ой, якаж бо ти матусю. 3) Гей, до нас подай рученьку. 4) Серце нам живіше беться 5) Мати Божа, Мати Божа. Муз. Накл. „Торбан". Ч 320. Львів, Ст. 8. Ціна 1 зол.

Я. Ярославенко: ЩЕ ВЧОРА ГОРСТКА НАС БУЛА. Кооперативна пісня на мішаний хор. Слова Михайла Дячєнка. Муз. Накл. „Торбан" у Львові. Ч. 329. Ціна 80 сот. Ст. 4

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція невідповідає

ТЕАТРИ.

Великий Театр.
Субота 10. 6. год. 20. „Жайворонок".

Театр Різнородностей.
Субота 10. 6. вистави нема.

Український Театр ім. І. Котляревського:
МИКУЛИНЦІ:
10. 6. Циганське кохання.
ТЕРЕБОВЛЯ:
11. 6. Цариця Гуайї.
З Теребовлі їде театр до Копичинець і Чорткова.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.
ВЕЛДІЖ:
10. 6. Безталанна.
11. 6. За молдавський престіл.
12. 6. Вельможна пані Кочубеїха.
ДОЛИНА:
13. 6. Дай серцю волю.
14. 6. Позик Бескиду.

Український театр Йосифа Стадника (молодший).
ЛІНИЯ: 10. 6. Сісі.
11. 6. Ковальчук-Сагайдачний.
[illegible]:
12. 6. Подвійна бухгальтерія
13. 6. Люди на кризі.
14. 6. Чорноморці.
15. 6. Нітуш.
16. 6. Ковальчук-Сагайдачний.
17. 6. Сісі.

Український Хор Дм. Котка.
11. і 12. 6. Святин.
13. 6. Джурів.
14. 6. Рожнів.
15. і 17. 6. Кути.
18. 6. Соколівка.
19. 6. Косів (кіно Аполь).
20. і 21. Жабе.
22. 6. Ворохта.

Цирк Станєвських, вул. Пелчинська.
Субота 10. червня год. 4.30 і 8.30 веч.
Неділя 11. червня год. 4.30 і 8.30 веч.

КІНА.

АМПІР: „Яструб".
АПОЛЬО: „Зов пустині".
АТЛЯНТИК: „Світ сміється".
БАЙКА: „Герої Сибіру".
БАЛТИК: „З піснею через життя" і „[illegible] в товариства".
ВАНДА: „Робін Гуд" і „24 години [illegible]".
ГРАЖИНА: „Білий прапор".
ЕВРОПА: „Неустрашений".
КАСИНО: „Той, що його я полюбила".
КОПЕРНИК: „Взаємини жінок" і колір. [illegible].
МАРУСЕНЬКА: „Беззахисні".
МЕТРО: „Коли цвітуть бози" і „Листи [illegible]".
МІРАЖ: „Студент з Оксфорду".
[illegible]: „Елісейські Поля".
[illegible]: „Літ засуджених" і „Каліф в [illegible]".
ПАЛЯС: „Крок вулиці".
РАЙ: „Веселий тура".
РІЯЛЬТО: „Шалений хлопець".
РОКСІ: „Чесноти Сузанни".
СВІТ: „Чорний пірат" і „В країні [illegible]".
СВІТОВИД: „Зорро" і „Лихолук".
СТИЛІВКИ: „Жінка, яку кохаю" і [illegible].
[illegible]: „Герой, що його шукають" і [illegible].
[illegible]: „[illegible] великого міста" і [illegible].
ХІМЕРА: „Мала місс Бродвей".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Альпейський рай".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

СУБОТА, 10. ЧЕРВНЯ 1939.

7.0 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.10 Репортаж з Вильна, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00 Рільничий відчит, 13.15 Плити, 13.25 Обідня музика, 14.20 Гутірка про пруських мазурів, 14.35 Біржа, 14.45 Театр уяви, 15.15 Музика, 15.40 „Століття гути „Згоди", 16.00 Денник, 16.10 Актуал. гутірка, 16.20 Тріо, 16.45 З життя квітів, 17.00 Біжучі вісті, 17.10 Плити, 18.00 Фестіваль пол. музики, 18.30 Скрипка, 18.55 „Характери" говорена повість, 19.15 Свято сх. земель у Варшаві, 19.30 Для закорд. поляків, 20.00 Виленські пісні і танці, 20.25 Розмова зі слухачами, 20.35 Спорт, 20.40 Інф. авдиції, 21.10 „Ворог музики" оперета, 22.05 Танк. музика, 23.00 Останні вісті.

НЕДІЛЯ, 11. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 „Танок Рільника", 7.30 Для села, 8.00 Денник, 8.15 Плити, 8.30 Богослуження, 9.30 Концерт, 10.15 Посвячення костела на Шлєську, 10.35 Плити, 11.35 Трансмісія з Брукселі (музика давоніз), 12.03 Муз. ранок, 13.05 „З червенської землі", 13.15 Обідня муз., 14.40 „Читаємо Міцкевича", 15.00 Плити, 15.15 „Львівська варта", 15.35 „Памятник про московську війну", 15.45 Для села, 16.30 Солісти, 15.15 „Через країну Ваів і Голя", 17.30 „Підвечірок при мікрофоні", 19.00 Театр Уяви, 19.35 Музика, 20.05 Спорт, 20.10 Інф. авдиції, 21.15 Танк. музика, 21.40—22.15 „Орхестри на подвірі" (весела авдиція), 23.00 Денник.

ПОНЕДІЛОК, 12. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для купців, 11.15 Плити, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00 Плити, 13.40 Для найменших, 14.35 Госп. вісті, 14.45 Театр Уяви, 15.15 Поп. музика, 15.45 Госп. вісті, 16.00 Денник, 16.10 Акт. гутірка, 16.20 Органи, 16.45 Відчит про фільософію, 17.00 Розмова з арт. Драбіком, 17.10 Творчість Бетовена, 17.50 Спорт, 18.00 Камер. концерт, 19.00 Для резервістів, 19.30 Музика, 20.25 Для села, 20.35 Спорт, 20.40 Інф. авдиції, 21.00 Опів, 21.25 Фортепіян, 21.50 Рецитації, 22.00 Для бетьків, 22.15 Веч. серенада, 23.00 Останні вісті.

ВІВТОРОК, 13. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Орхестра, 8.00 Для шкіл, 8.15 „Недужі з уроєння" і „Кавярняні політики", 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Пол. авдиція, 13.00 Плити, 13.40 Концерт бажань, 14.35 Біржа, 14.45 Для молоді, 15.00 Орхестра, 15.45 Госп. вісті, 16.00 Денник, 16.00 Репортаж, 16.20 Флейт, 16.45 Літ. хроніка, 17.00 Біжучі вісті, 17.10 Плити, 17.45 Техн. скринька, 18.00 Солісти, 18.45 Плити, 18.00 Для робітників, 19.30 Концерт, 20.25 Для села, 20.35 Спорт, 20.40 Інф. авдиції, 21.00 Квартет, 21.25 „Наук. подорож до Єгипту", 21.40 „Дон Жуан" опера з плит, 23.00 Денник.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО

СУБОТА, 10. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Укр. комунікати,** 20.00 „Фрідемстаг" опера Штравса, БІЛГОРОД 20.00 Народній вечір, БЕРЛІН 20.00, 22.00 Комунікати, 20.15 Концерт, БЕРОМІНСТЕР 20.00 Весела програма, БРАТИСЛАВА 20.20 Муз. програма розваги, ФРАНКФУРТ „Ніч у Венеції" оперета, ГАМБУРГ 20.30 Бах, Бетовен, ПРАГА 20.00 Опереткові мельодії, РАДІО РОМАНІЯ 20.15 Рум. музика, РИМ 22.00 Пісні.

НЕДІЛЯ, 11. ЧЕРВНЯ 1939.

БЕРЛІН 20.00 Фільгармонійний концерт у пошану Штравса, БУДАПЕШТ 20.55 Циг. музика, БРНО 21.00 „Абу-Гассан" комічна опера Вебера, ВІДЕНЬ 20.15 Весела регіон. авдиція, 22.00 Комунікати, ГАМБУРГ 20.30 Давні й нові мельодії, ЛЬОНДОН 21.35 Концерт творів Штравса, МІЛЯНО 21.35 Хор, ПРАГА 20.00 „Моя батьківщина" (в слові й пісні), 21.15 Твори Сметани, РАДІО РОМАНІЯ 20.00 Опереткові мельодії, РИМ 21.00 Концерт, ШТРАСБУРГ 21.00 „Біла Дама" опера, ВЕЖА АЙФЛЯ 20.30 „Муїж-Голь".

ПОНЕДІЛОК, 12. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Укр. комунікати,** БЕРЛІН 19.00 Ерна Сак (плити), 20.15 Мельодії оперові й опереткові, 22.00 Комунікати, БЕРОМІНСТЕР 20.30 „Музика, поезія, проза", 21.05 Мельодії Офенбаха, БУДАПЕШТ 20.30 Орхестра оперова, 22.00 Джезова музика, БРУКСЕЛЯ ФР. 20.00 „Коли цвітуть бози" оп. Штравса, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.00 Симф. концерт, БРНО 20.10 „Вовкулаки" опера, ЛЬОНДОН 20.15 „Зигфрід" опера Вагнера, МІНХЕН 19.15 Вечір танку, ФЛЬОРЕНЦІЯ 21.00 Опереткові мельодії, ШТРАСБУРГ 20.30 Фестіваль Баха, СТОКГОЛЬМ 21.15 „Батько й син" (про Моцартів).

ВІВТОРОК, 13. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Укр. комунікати.** 21.15 „Остров чарів" слухowище, БЕРЛІН 20.00, 22.00 Комунікати, 20.15 Танк. музика, БРАТИСЛАВА 20.15 Органи, БРУКСЕЛЯ ФРАНЦ. 20.00 Романтична музика, БУДАПЕШТ 19.30 „Весілля Фігаро" опера Моцарта, ФЛЬОРЕНЦІЯ 19.10 „Стабат Матер" ораторія, 21.00 Комедія, ГАМБУРГ 20.30 „Веселе Зоо" (музика), ЛЯЙПЦІГ 20.00 „Аріядна на Наксосі" опера Штравса, ПАРІ ПТТ 20.30 Давні мельодії, ВЕЖА АЙФЛЯ 20.30 Концерт

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 9. червня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	2.45
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	2.50
За 1 кг. масла експ. з оп. дає залет	2.50
1 л. молока	0.15
1 кг. яєць	0.95

Тенденція на масло зниж\u043aова, на молоко та яйця вдержана.

Подяка.

Всім, що помагали мені в часі мого перебування у вязниці — щире спасибі!
Львів, 9. VI. 1939.
Горницький Адріян.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція Купецької Гімназії Р. Ш. у Львові, вул. Куркова 14, тел. 274-13 приймає зголошення вступного іспиту І-ої кл. до 18-го червня ц. р. До Гімназії приймають хлопців і дівчат, які скінчили VI-у клясу всел. школи і не переступили 17-го року життя. Вступний іспит відбудеться 23-го і 24-го червня. Число місць у школі обмежене. Умовини прияття та інші дані про школу поміщені в проспекті, який можна набути з секретаріяті Школи присилаючи марку за 25 сот. Дирекція приймає теж зголошення до Школи Адміністраційно-Торговельної Підготови для Абсольвентів середніх шкіл давнього і нового типу на шк. р. 1939-40. Вписове до Гімназії і Школи А. Т. 10.— зол., місячна оплата за науку 25.— зол.— **Дирекція.** 1114 -3

Реколекції триденні для Пань у монастирі СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 108. почнуться 27 дня червня вечором. Утримання за весь час 10 зол. Привезти треба: коцик, подушечку і простирало. — **Ігуменат монастиря СС. Василіянок.** 1133 2—2

Вписи до Державного Рільничого Ліцею в Черниці на шк. рік 1939-40 тривають лише до 25. червня 1939 р. Подання до вступного іспиту вносити до Дирекції Ліцею в Черниці пошта: Piaseczna koło Żydaczowa. Подрібні інформації можна одержати в Дирекції Ліцею за надісланою поштовою маркою за 25 сот. на пересилку проспекту. 6/70 2-3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ІНЖИНІР-ЕКОНОМІСТ семітвій, добрий адміністратор, організатор і канцелярійний працівник, шукає якоїбудь праці — негайно. М. Стефанишин, Долина, вул. Матейки 10. 1153 2-2

МЕШКАННЯ

ПОКІЙ на 1—2 особи, фронт, осонений, осібний вхід, комфорт, коло Стрийського парку, від 1. липня до винайму: вул. Пуласького 10, м. 1. партер. 1166 1—1

КУПНО — ПРОДАЖ

ПРОДАМ знамонитий фортепіян Бозендорфера оказійно. Пірія 17, Шрапнель 1159 2-1

ПРОДУВНІ, пралені для тіла мужескі сорочки Тропік 4.90, жіночі і мужеські [illegible] з 15 сатуравої 8.90, 10.80, 12.90, 14.90. Фабрика білля „Астра", Львів, Сикстуська 2. 949 1

Найкраща українська ПАСТА до взуття підлоги виключно з ФАБРИКИ ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
„БЛИСК“
ЛЕВИЦЬКИЙ І С-КА
Станиславів, ул. Жулкевського 3

ПАРАСОЛІ до саду, жіночі, мужеські і дитячі майже **ЗАДУРНО**
з найтривкіших гатунків що не промакають і не тріскають, найоригінальніші моделі сезону 1939 р. поручає першоряд на вирібня парасолів „СІКО“ віддавна відома фірма Зіхер і Коркес, Львів, Легіонів 29 в Пасажі праворуч зараз побіч „Орбісу“. Реперації і покриття виконує мо прецизійно на місці ЗА БЕЗЦІН.
Отже хто хоче бути вдоволений нехай зверне пильну увагу на докладну адресу і ЧИСЛО ДОМУ.

ОТУП НІГ, РУК І ПАХВИН УНИКНЕМО ПЕВНО ВЖИВАЮЧИ СПЕЦІЯЛЬНОГО ПУДРУ **CSAVE**
Пробний пакет 50 сот.
Виключна продажа в перфумерії ќ. Федера
Львів, Сикстуська 2, Коперника 15 а і Галицька 16.

Український Технічно-Господарський Інститут
ПОЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

і далі приймає безперервно вписи студентів та курсантів на:

1. ВИСОКОШКІЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНО-КООПЕРАТИВНИЙ ВІДДІЛ. 4 роки. Дає всебічну фахову освіту, необхідну для праці в кооперативних і громадських установах та приватних підприємствах.
2. ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК. 3 роки. Підготовляє до громадської, політичної та журналістичної діяльности.
3. ВИСОКІ КУРСИ ГРОМАДСЬКОЇ АГРОНОМІЇ. 1 рік. Докладно навчають про форми й методи переведення громадсько-агрономічної праці серед українського населення.
4. ТЕХНІКУМ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТИ. 2 роки. Дає фахові знання з ріжних галузей промислу, що працює на сільсько-господарській сировині.
5. ВИЩІ КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА. Півтора року. Систематично ознайомлюють про минуле й сучасне України та українського народу, його культурні скарби і підстави матеріяльного добробуту.
6. КУРСИ БУХГАЛЬТЕРІЇ. 1 рік. Підготовляють книговодів для праці в установах і підприємствах.
7. КУРСИ ЖУРНАЛІСТИКИ. 1 рік. Ознайомлюють з технікою журналістичної праці.
8. КУРСИ МОВ: англійської, німецької та французької. Спеціяльна метода. Уможливлює опанувати світові мови для користування чужоземною літературою і пресою.
9. КОРОТКОТЕРМІНОВІ КУРСИ: а) Пасічництво, б) Американське промислове пасічництво, в) Садівництво, г) Консервація та перероблення садовини й городини, ґ) Оброблення шкіри, д) Миловарство, е) Фотографія, є) Радіотехніка, ж) Виріб цегли та дахівки, з) Технологія води й прохолодні напої.

Домагайтеся проспектів, з програмами, правилами вступу і таксами оплат. Висилаються безплатно. На ширшу відповідь присилайте поштову міжнародню або ровноцінну місцеву марку. Можна замовляти також лише самі підручники. Цінники висилаються безплатно. Прохання надсилати на адресу:

Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut,
PODEBRADY, Böhmen, Deutschland.

910 5—26

ДРИҐЦІ
АРОЗА ДРИҐАЄЦЬ
АРОЗА в різних смаках

Інж. Юрій Пясецький
держ. уповажнений інженер будови
Львів, Мончинського 26.
тел. 270-27.
виконує усі праці з обсягу: будівництва та промислової і житлової архітектури
1—

ПЕРШОРЯДНА ПРАЛЬНЯ De Paris хемічно чистить, фарбує на взір всі річи гардеробу жіночу, мужеську найновішими машинами. Ціни обов'язуючі на цілий край. Роботу виконує до 3 днів. Централя, Львів, Підвальне 5, філія Замарстинівська 3. На провінції шукаємо заступників. 1095 5-10

Годинники ПЕРСТЕНІ, ОБРУЧКИ СТОЛОВУ ЗАСТАВУ
поручає єдина українська крамниця
Р. ТАРНОВЕЦЬКОГО
ЛЬВІВ - ПІЛСУДСЬКОГО 11а
ПРИЙМАЄ ВСЯКІ НАПРАВКИ - КУПУЄ ЗОЛОТО І СРІБЛО

РОВЕРИ ДНІСТЕР НАЙЛІПШІ
966 11—15

„ВОДОТЯГИ“
Бюро технічне і підприємство для інсталяцій водотягових, санітарної техніки та огрівання.
Львів, вул. Пелчинська 22, — тел. 23-[illegible]
Станиславів, 3-го Мая 13

Інж. Тарас Грушкевич
держ. упов. інжинір будівництва
ЛЬВІВ, ВУЛЕЦЬКА 32,
тел. 261-07.
Виконує: пляни — статичні обчислення — будови.
ч. 1195 1—7

ПІЖАМИ 3. 75, сіткові сорочинки 1.50, пластові убрання 4.40, суконки, плавжівки, та все для дітей на вивіз „Сент Дзецка“, Львів, Сикстуська 2. 1066 1—1

КУПЕЛЕВІ плащі в гарних узорах по 13.50, 16.80, 17.90 поручає фабрика білля „Пав“, Сикстуська один. 1185 1—5

ПІЖАМИ мужеські, найновіші — по 11.50, 12.90, 13.90, жіночі 8.50, 10.50, 13.80, дитячі у всіх величинах, поручає фабрика білля „Пав“, Сикстуська один. 1185 1—5

ЖІНОЧЕ білля, а саме: дитячі сорочки, нічні комбінації, комплети, реформи купите Пав, найліпше — просто у фабриці білля „Пав“, Сикстуська один. 1185 1-5

НІЧНІ мужеські сорочки по 4.90, 5.90, 6.90 жіночі 3.25, 4.50, 6.90 та хлопячі і дівочі поручає: Фабрика білля „Пав“, Сикстуська один. 1185 1—5

МУЖЕСЬКІ спортові сорочки по 5.90, 7.90, 10.50, сіткові піжамки 3.50, 4.50, 5.40 та підштанці поручає у великім виборі Фабрика білля „Пав“, Сикстуська один. 1185 1—5

ХЛОПЯЧІ льняні сорочинки, попелінові, сіткові і мілянесові та підштанці в ріжних гатунках поручає: Фабрика білля „Пав“, Сикстуська один. 1185 1—5

ПОШЕВКИ гладкі по 1.95, 2.90, леськи по 75 і 95 сотиків, коверти на ковдри 7.90, 9.80 поручає також до міри Фабрика білля „Пав“, Сикстуська один. 1185 1—5

ПЕДІВНІ — кухонні меблі — фабричні ціни — „Меб-лик“ — Міхьвів — Сикстуська 30. 1148 3-11

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шиби, рями, оправа образів найдешевше. — Шклярство. В. Стельмах. Вул. Коперника 22, тел. 245-79. 145 7-10

ЛІТНИЩА

ПАНСІОН У ДОРІ під управою оо. Студитів (фундація Коморузнів), чудове положення, добірний харч, помешкання віднowлені з комфортом, поміркoвані ціни. 1184 1—8

СОНЯЧНІ покої умебльовані до винайму, Підлютів п. Татарів. Зголошення Топольницька, Павлинів 14 А. 1187 1-3

ДОРА, пансіон „Малина“, побіч двірця, поручає сонячні кімнати, електрика, першорядний харч, ціни низькі. 1182 1-11

ГОЛОВЕЦЬКО ПІД МАКІВКОЮ. Вілля з сонячною терасою, гарними вигідно уладженими кімнатами, смачним домашнім харчем, прийме Гостей від 1-го липня ц. р. Прекрасна околиця, знаменита купіль, добірне товариство, бридж. Інформації уділює: В. Вітковська, вул. Домбровської 7, тел. 265-10. 1187 2-2

ТРУСКАВЕЦЬ-ЖИВЕЦЬ вілля „Карпати“ вул. Дрогобицька 27 поручає вигідне поміщення. Кімнати сонячні, ціни поміркoвані. 1185 4—45

ЛІТНИЩЕ — Карпати. 3 кол. дешево. Зголошення: Львів, Шептицьких 14, Боцюркове. 1175 2-3

ДІЛОК-МИКУЛИЧИН. Вигідно, дешево. Сонце, ліс, купіль у Пруті. Гуменюкова. 1194 1-2

ГРЕБЕНІВ — три кімнати кухня, разом або окремо винайму. Мала вілля, найкраще положення. Проф. Чубатий, Львів Окульського 8. 1190 1-2

МАТРИМОНІЯЛЬНЕ

МОЛОДА, пристійна, багата панна, з вищою освітою, далеко від своїх, бажає пізнати молодого характерного джентельмена. Листи до Адміністрації під „Високий культурний рівень“. 1198 1-1

ДЛЯ моєї братанки, панночки л. 30, пристійної, матеріяльно зовсім незалежної, шукаю мужа, характерного, здорового, з універс. освітою у віці 30 до 40 літ. Зголошення зі знимкою, якої зворот ручу, прошу слати до Адм. „Діла“ під: 43378. 1160 3-3

РІЖНІ

СТОЛЯРНЯ М. ФЕДИНСЬКОГО Львів, вул. Зиблікевича 27. поручає по пристyпних цінах гуцульсько-мистецькі уладження власних проєктів, також галантерію й інші модерні ґарнітури. 2338 31-52

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ, гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці за гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2741 59-[illegible]

ПОТРІБНА інтелігентна жінка до управи дому у священника. Листи з знимками слати на адресу Греко-кат. Парох. Уряд у Жупаню, p. Żupanie ad Ławoczne 1170 2-2

* **СТАРУ ГАРДЕРОБУ** мужеську міняємо по найкорисніші бельські матеріяли. Телефон 270-25. 1151 2—2

ПЕЧАТКИ, монограми, ТАБЛИЦІ, виконує найдешевше перше та єдине українське ритівниче заведення ВОЛОДИМИР ЯРОШ, Львів, ул. Сенкевича ч. 8. 2816 56-0

ОСОБИ приємної поверховности, здорової та педагогічно шукаю до цілковитої обслуги 3-х дітей (рік, два і чотири) і надзору над хатнім господарством Dr. Marija Jermołajewa Łuck, Szopena 4. 1119 2 3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР
Роман Лисяк
недуги шкірні, венеричні та лікарська косметика.
ЛЬВІВ, Оборони Львова 22 (давніша Сикстуська 56), Тел. 114-44.

Ординатор Шпиталя Народної Лічниці урольог-оператор
Др. Богдан Макарушка
змінив мешкання і ординує в недугах нирок і мочевих доріг від год. 3—6 поп.
у ЛЬВОВІ, ВУЛ. Л. САПІГИ Ч. 6.
1113 ч. тел. 108-85. 2—5

ОГОЛОШЕННЯ

Уряд.-управнений архітект
Інж. Орест Гладкий
виконує всі праці з ділянки архітектури, як пляни житлових і народніх домів, церков, декорації нутра, виготовляє будівельні оферти, приймає нагляди і т. п.
ЛЬВІВ, УЛ. КЕНТШИНСЬКОГО Ч. 35.
1158 1-4

ПОБОРЮВАННЯ збіжевого вовчка при помочі випробуваного апарату
А п о х
ПОЛЬСЬКА СПІЛКА ШЕРІНҐ
Сп. з об. відп.
Варшава, Гроховська 278
1197 1-6

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.
Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0.25
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. [illegible]
Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. [illegible]
Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. [illegible]
Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. [illegible]

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 10
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10